

Prezidentas Kennedy vienos spaudos konferencijos metu Overseas Press Club, New Yorke. J. N. Tysliavos nuotrauka

Prezidento Kennedy metų apžvalga ir planai ateičiai

Savo inauguracinėje kalboje prieš metus Prez. Kennedy, kalbėdamas apie tautos uždavinius ir prezidento darbo atsakomybę, išsireiškė, kad didysis darbas negalės būti užbaigtas nei per pirmąjį tūkstantį dienų, nei per ateinančios administracijos kadenciją, nei gal net per mūsų gyvenimą. Bet, esą, reikia jį pradėti.

Pereitą savaitę Amerika ir pasaulis turėjo progos pažvelgti, kokia ta buvo jauno prezidento darbo pradžia, kai jisai jungtinėje Kongreso sesijoje padarė savo metinį pranešimą. Tai buvo jo vienerių prezidentavimo metų apžvalga ir planai ateičiai. Tasai jo pranešimas veikia po lygiai apima vidaus ir užsienio politiką, o temomis imant, paliečia tris: amerikinius klausimus, santykius su sąjungininkais ir Rytų — Vakarų problemas.

Prezidentas pasidžiaugė, kad per tuos metus Amerikai pavyko išlikti iš ekonominio atoslūgio, bet vistiek jisai dar nepatenkintas esama padėtimi. Esą, dar per daug bedarbių. Jisai pabrėžė ne tik reikalą kelti gerbūvį, bet ir užkirsti kelią infliacijai, kuri nemažesnis priešas už ekonominį atoslūgį. Abiem atvejais prezidentas pasiūlė ir priemones — naujus įstatymus.

Nauji įstatymai buvo pasiūlyti ir sveikatos, švietimo, žemės ūkio, civilinių teisių ir kitose srityse. Tarp tų bene didžiauma yra iš pereitų metų, kadangi jie negalėjo Kongrese praeiti dėl tenai buvusios opozicijos. Svarbiausi jų liečia medicinos pagalbą seneliams, sveikatingumo programą ir subsidijas mokykloms.

Santykiuose su Amerikos sąjungininkais yra begalės problemų. Jų tarpe nebuvimas vieningos nuomonės tokiems svarbiems klausimams, kaip Berlyno, Kongo, Jungtinių Tautų, kolonializmo ir kt.

Tačiau pati svarbiausia yra Europos bendrosios rinkos problema. Amerikai reikia pasukti galvą, kokių žygių imtis, kad neprasidėtų prekybos konkurencija, ko pasekoje nukentėtų Amerikos eksportas.

Nuomonių skirtumai tarp sąjungininkų politiniais klausimais, be abejo, turi įtakos į tą Europos valstybių norą sukurti ekonominį vienetą.

Prezidentas patiekė naują penkerių metų prekybai išplėsti planą, kuris jam suteiktą galią sumažinti prekių tarifus ir tuo pačiu apsaugotų Amerikos rinkas Europoje konkurencijoje su prekėmis kraštu, esančių prekybos sąjungoje, vadinamoje European Common Market. Jai priklauso Prancūzija, Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas. Anglija, Danija ir kiti kraštai jau yra nusprendę jungtis.

JAV santykiuose su Lotynų Amerika prekyba irgi turi svarbios reikšmės. Apsijungus Europai į bendrą rinką, galėtų nukentėti Lotynų Amerikos kraštai, ypač tie, kurie gamina ir eksportuoja išimtinai vienos kokios nors rūšies gaminius, kaip, pvz., kavą ar cukrų.

Šitaip esant, nereikšminga pasilikty ir JAV pagalba, tiems kraštams tiekiamą pagal dešimtmečio planą, vadinamą Alliance for Progress. Tai sąjungai sustiprinti Kennedy paprašė Kongresą paskirti ilgalaikį trijų bilijonų dol. fondą.

Rytų — Vakarų santykių srityje prezidento kalboje buvo palieštas Berlynas, Pietryčių Azija, Jungtinės Tautos ir nusiginklavimas.

Ypač viltingai prezidentas pažvelgė į Jungtines Tautas. "Vien ginklų taikai išlaikyti nepakanka. Ji turi būti laikoma žmonių. Mūsų priemonė ir viltis yra Jungtinėse Tautose, ir todėl aš nedaug nuopelnų matau nekantrume tų, kurie paliktą tą netobulą pasaulio organizaciją vien dėl to, kad jiems nepatinka mūsų netobulas pasaulis".

Prezidentas paprašė Kongresą patvirtinti Amerikos

planą nupirkti Jungtinių Tautų bonų už šimtą mil. dol. Tie pinigai, kurių JT nori sukelti iš viso du šimtus mil., bus skirti finansuoti specialiems JT darbams ateinančių pusantrų metų laikotarpyje.

Bendrai Amerikoje ir visame pasaulyje esama palankios nuomonės apie prezidento Kennedy pirmuosius metus Baltuosiuose Rūmuose. Ypač kai kurie Amerikoje iškelia tą faktą, kad pirmą sykį nuo II Pas. karo pabaigos Amerikos prezidentas savo metinėje kalboje paskyrė tiek daug vietos pačios Amerikos vidaus reikalams.

Beveik lygiagrečiai su prezidento metiniu pranešimu Kongrese Amerikos visuomenė nagrinėjo ir kitą klausimą.

Jį patiekė Jėzuitų savaitraštis America. Jo vedamajame redaktorius svarstė prezidento perciuosius metus Baltuosiuose Rūmuose, stebėdamas, kaip prezidentas laikėsi katalikų atžvilgiu ir kaip katalikai laikėsi prezidento atžvilgiu.

Kaip žinia, faktas, kad Kennedy katalikas, rinkimų metu buvo pakartotinai iškeliamas kaip klūtis jam tapti prezidentu.

Nukelta į 4 psl.

TEISIA KUNIGUS LIETUVOJE

New York Times savo žiniose iš Maskvos sausio 14 d. rašo, kad Pravda pranešusi, jog Vilniuje sausio 15 d. prasideda teismo byla prieš kunigus, kaltinamus valiutos spekuliacija.

Nurodoma, kad ši byla užvedama kaip tik tokiu laiku, kai Sovietų Sąjungoje pradėdama jausti suintensyvinta veikla prieš religines grupes. Panašiai kaltinant net mirties bausme anksčiau būvę nubausti žydai.

Times rašo, kad Pravda puolanti kun. Pavilonį, kaltindama jį Klaipėdoje vadovavus spekuliantų grupei. Esą, jisai gavęs iš Amerikoje esančio antisovietinio komiteto pinigų — 250 dol. ir spekuliuojo statybinėmis medžiagomis, kurios buvo skirtos naujos bažnyčios statybai.

Pagal Pravdą, kaip nurodo New York Times, tasai kunig-

gas pardavęs juodoje rinkoje tuos 250 dol., gaudamas už juos 100 tūkstančių rublių, kas pagal oficialų kursą reikėtų 111 tūkstančių dol.

Įdomu, kad ta žinia ne tik tilpo laikraštyje, bet buvo ir pranešta per radiją. Savaiame suprantama, kad visame pasaulyje esantieji lietuviai ta byla domėsis.

Vak. Vokietijos kancleris Konrad Adenauer savo atsakymo telegramoje į Pavergtųjų Seimo pirmininko Naujųjų Metų sveikinimą pareiškia, kad 1962 metais savo pareigai ir uždaviniu laikys "saugoti laisvųjų laisvę ir taiką ir neuilstamai kovoti, kad būtų pritaikyta apsisprendimo teisė ir tiems Europos žmonėms, kurie šiandien turi vilkti svetimųjų priespaudą."

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Vienu Amerikos "tėvų" skaitomas John Adams iš Paryžiaus žmonai rašė: "Turiu studijuoti politiką ir karą, kad mano vaikams būtų laisva studijuoti matematiką ir filosofiją, geografiją ir gamtos mokslus, prekybą ir žemės ūkį, be to, kad jie turėtų teisę studijuoti meną, poeziją, muziką, architektūrą, ir panašius dalykus." Tas pats ir šiandien: gyvenimas verčia amerikiečius (ir lietuvius) tėvus studijuoti politiką ir karą, kad jų vaikams būtų laisvė ir teisė studijuoti visus mokslus ir meną.

Londono Times literatūros priedas recenzuoja I tomą Maskvoje išleistas Istorijos "Velikoi Otečestvennoi Voyny, 1941 — 1945." Prof. Deborinui redaguojant, rašo 19 — ka istorikų. Anglas recenzentas sprendžia, Istorija, nors vietomis raudonai kreiva, bet ne tiek, kiek Chruščevo išdėsytoji, o Stalino sukurtoji I-partijos Istorija. I tomas turis 550 p. (Britannica enciklopedijos formate) ir apima 1931 — 1941 metų tarpinį — nuo japonų įsiveržimo Mandžūrijon iki vokiečių — sovietų karo išvakarių.

Lietuviams įdomus straipsnis apie Lietuvos pavergimą ir susovietinimą. Iš recenzijos negmanoma spręsti, kas rašoma, bet sako, "Pabaltijo kraštus bolševikai, matyti, laike "koridorium į Leningradą" ir pykę, kada anglai ir prancūzai (kurie, girdi, norėję, kad Hitleris pirmausia pultų ne Vakarus, bet Sovietų Sąją) nesitūkę teisai

Nukelta į 4 psl.

Gėlių paradas Pasadenoje

Visoje Amerikoje pagarsėjusį vadinami "Tournament of Roses" (rožių rungtynės), vykstančios Naujųjų Metų rytą prie pat Los Angeles, Calif., esančiame mieste Pasadena. Televizijoje jį mato milijonai amerikiečių. Bet vis triukšmingi Naujųjų Metų sutikimai nepalikdavo laiko ankstyblesiems rožių paradams.

Šiats metais sutikimas įvyko su mažesniu šampano taurių skaičiumi. Zarai dar neatšlubavus, mašinų žąsele pasiekiama Pasadena. Žodis indėniškas, jų čipava tarne reiškia "Karūna slėnyje". Miesto pradžia 1875 m. bet ir šiandien jį nusluogantieji kalnai plikutėliai, saulės išdeginti, be gyvybės. Kitan šonan, link pajūrio, Los Angeles.

Rožių parado stebėti iš įvairių Amerikos vietų atvyksta šimtai tūkstančių turistų. Jau gruodžio 31 vakare jie, pasikloję antklodes, įsitaisto gatvių šaligatviuose.

Atvykau apie 3 val. ryto. Paradinės gatvės buvo nugultos, kaip skėrių, margutėliausia žmonija. Seneliai, vaikai, jaunimas, visokiaamžiai. Kepasi dešrelės. Klausosi radijo. Įlindę į miegojimo maišus. Verdasi kavutę. Kėdės, suolai. Padirbtintos didžiulės sėdynės, iki namų stogų. Zuja ledų pardavėjai. Dešrelių siūlytojai. Papkornai, šokolado nešiotojai. Važiuojančios virtuvės skersgatvių įlankiuose su Coca Cola, 7-up, kavute, pienu, karštu šokoladu, bulkutėmis, donacais, kelių rūšių suplotėliais bulkutėse, juodoje, baltoje, pusjuodėje duonoje,

virti kiaušiniai, obuoliai, bananai, kramtomoji guma, įvairūs saldumynai. Kavos puodelis 15 ct., kai paprastai 10 ct. Obuolys 10 ct. Trys šokolado plytelės (populiariausias Hershey) 25 ct. Donacas 10 ct. Sumuštinis su kumpiu ar kitokia mėsa — 35 ct. Su sūriu — 25 ct.

Daugybė policijos. Po du, tris ant būsimo parado skersgatvių. Privatūs kiemai užkimšti mašinomis. Kitur automobilio pastatymas vienas doleris. Elektros lempuotėmis mosikuodami šaukliai.

Televizija rožių parada pradėjo rodyti 5 val. 30 min. ryto. Pasiruošimus. Pro mus paradas turėjo prasidėti 10 val.

Apie dū milijonai žmonių Pasadenos gatvėse. Galima įsivaizduoti spūstį. Pravažiuojančios mašinos garškalbiais praneša už tiek minučių prasidėsiantį parada. Motocikluoti policininkai neleidžia užlėti plačių gatvių.

Informacinė rožių parado programa yra blogiausia iš visų turėtų žiniaraščių. Datos, skaičiai, įvykiai taip sujaukti, kad pagaliau nežinau, kada "Tournament of Roses" prasidėjo, nežinau, kokiais metais neįvyko ir t. t. Bet šį, 1962 metų, rožių parada skelbia einantį 73-sius metus. Jame dalyvavo 61 pulkiai gėlėmis išpuoštas vežimas, daug orkestrų.

Teko matyti įvairių puošnių paradų. Pasadenos "Tournament of Roses" visus nuneša puošnumu, stačial mentiskumu. Tieji gėlių vežimai nuostabiai puikūs. Visi ilgi, po dvidešimt, trisdešimt

Tūkstančių tūkstančiai įvairiaspalvių rožių puošia didžiulius vežimus. Daugelyje jų yra po keletą gražuolių. Gėlių paroda įvyko Los Angeles, Cal. Algirdo Gustaičio nuotrauka

ar pan, metrų ilgumo. Jokių ratų nematyti. Varomi nematomais motorais. Išpuošti tūkstančiais įvairių gėlių žiedais, įvairių spalvų. Atrodo nelyginant jie būtų milžiniški kilimai. Klekvienas važduoja atskirą dalyką: batą, povą, balerinas, aukurą, sodą, pilį, legendą, varpą, smulką, garsaus filmo sceną, knygos turinį, laivą, aerodromą erdvėse, nykštukus, raketą, uostą, valstybę ir t. t. ir t. t. Apytiksliai toks gėlėtas vežimas kainuoja 10,000 dol. Juos paruošia įvairios kompanijos, organizacijos. Puiki reklama: mato dešimtys milijonų žmonių.

Paradiniai vežimai skirstomi grupėmis. Premijuojami. Šiats metais premijuoti: Tarptautinė premija — Meksikos "Gėlių dievas", Tautinė premija — St. Louis miesto "Senoji Olandija", Burmistro — "Aplink pasaulį per 80 dienų", paruoštas Dr. Pepper Co. Teisėjų — "Aplink pasaulį 25,000 metų prieš Kristaus gimimą" — See's saldainių Co. Gubernatoriaus — "Ponas Kalifornija." Didžiojo Maršalo — "Phoenixo paukštis". Sweepstakes — "Polynesia." Didžioji premija — "Pavasaris Paryžiuje" (Chevrolet Co). Karalienės — "Alhambros miestas". Jungtinė dovana — "Tarptautinis miestas". Prezidento premija — "Ispanijos rožė" (Quaker Oats Co.).

Apie penkias su puse mylių išsitiesę rožių paradas, slinkęs pustrėčios valandos. Buvo verta pasižiūrėti. Tikrai gražu, įdomu.

Trys šimtai "Tournament of Roses" narių darbuojasi dėl to pasirodymo. Yra 29 atskiri komitetai, visa jungiantieji vienumon, kaip: karūnavimo, įgaliojimų, garbės svečių pinigų, vežimų statybos, užkandžių, teisėjų muzikos, spaudos, bendravimo su visuomene, radijo — televizijos, transporto, dovanų ir kt.

Rožių paradiui renkama grožio karalaitė. Šiomet titulą laimėjo Martha Sissel, 18 metų, gražuolė studentė iš Pasadenos. Grožio princesėmis šešios merginos, irgi panašaus amžiaus. Iš jų grožiū išsiskyrė Collen Cary.

Paskutinieji rožių vežimai Pasadenoje įvykusiame parade sausio 1 d. 1962 m. Algirdo Gustaičio nuotrauka

Spaudos platintojai prie šv. Kaziniero parapijos bažnyčios Los Angeles, Calif. Iš kairės: aktorius J. Kaributas, L. Žilevičiūtė ir V. Gylis. L. Briedžio nuotrauka

Los Angeles Tautiniuose namuose sausio 7 d. įvyko Jūrų Skautų būklo atidarymas. Jūrų skautė I. Mažeikaitė prisega rėmėjų ženklą inž. Br. Stančikui. L. Kančausko nuotrauka

Continuing over a century
of consecutive dividends

NEW INCREASED RATE

4% A YEAR

3 3/4% a year regular

dividend plus 1/4% a year special on deposits maintained for two or more years. 3 3/4% a year on all other deposits entitled to dividends. Anticipated for period beginning January 1, 1962, and based on continued favorable earnings. Pinigai depozituoti iki SAUSIO 15

Uždirba dividendus nuo SAUSIO 1 Compounded quarterly

After January 15, dividends from Day of Deposit

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A Mutual Bank "where your money works only for YOU!" Member Federal Deposit Insurance Corporation

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office: Hicksville Road and Jerusalem Avenue Opposite Holiday Park Shopping Center Massapequa, N. Y.

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Sventė Donelaičio mokykloje

1961 m. gruodžio 16 d. K. Donelaičio lituanistikos mokykla turėjo savo tradicinį kalėdinį rengimą.

Nežiūrint blogo oro ir sliučių kelių, Marquette parko Fieldhouse salė sausakimšiai prisipildė ne tik Chicago, bet net iš tolimesnių apylinkių atvykusių lietuvių.

Parengimą pradėjo mok. ved. J. Širka. Pagrindinė programos dalis — V. Frankienės 3 v. pasaka, suvaidinta puikių dail. Petrikonio dekoracijų fone. Režisūra mok. J. Širkos.

Veikalėlis didaktinis su stipria tautiniai religine idėja, tačiau apunkintas per ilgų dialogų, antraeilijų scenų ir minties dvilypumo. Šalutinė mintis — voveraičių vargai — bereikalingai ištesia vaidinimą ir mažina pagrindinės minties — vaikų tragedijos — reikšmingumą.

Artistai, ir ypač juos paruošę mokytojai, savo darbą atliko pasigėrėtina. Geriausią įspūdį paliko masinės scenos: pirmojo veiksmo snagių ir ledukų šokis ir trečiojo veiksmo pabaiga, subūrusi scenon visus veikėjus, kurie sužavėjo svečius savo darniai skambančiomis kalėdinėmis giesmėmis.

Gili veikalėlio prasmė, atrodo, nepaliko laukto įspūdžio net patiems artistams, kurie baiginiame scenoje pasižadėjo niekad neužmiršti gimtosios kalbos, tačiau užmiršo savo pažadus su besileidžiančia uždanga.

Po vaidinimo — tėvų kom. pirm. A. Vitkaus žodis, pagerbti mokyklai nusipelnę asmenys ir veikalėlio autorė.

Pasigėsta eilėraščių, plastinių, tautinių šokių. Du simpatingi mokiniai, deklamavę

pertraukų metu, liko neišgirsti dėl salėje vykusių triukšmo.

Kita svarbesne programos dalimi buvo bendri mokinių žaidimai salėje. Graži ir ugdytina mintis. Tačiau ši kartą, turbūt, dėl repetacijų stokos, nežiūrint žaidimus pravedančių mokytojų pastangų, trūko disciplinos. Suktinis ir klumpakojis virto netvarkingų stumdymusių, neteikiančiu malonumo vaikams, nei estetinio pasigėrėjimo žiūrovams.

Visus pradžiuogino Kalėdų Senelio apsilankymas. Dovanos ir Senelio kalba padarė jį maloniu kiekvienam vaikui.

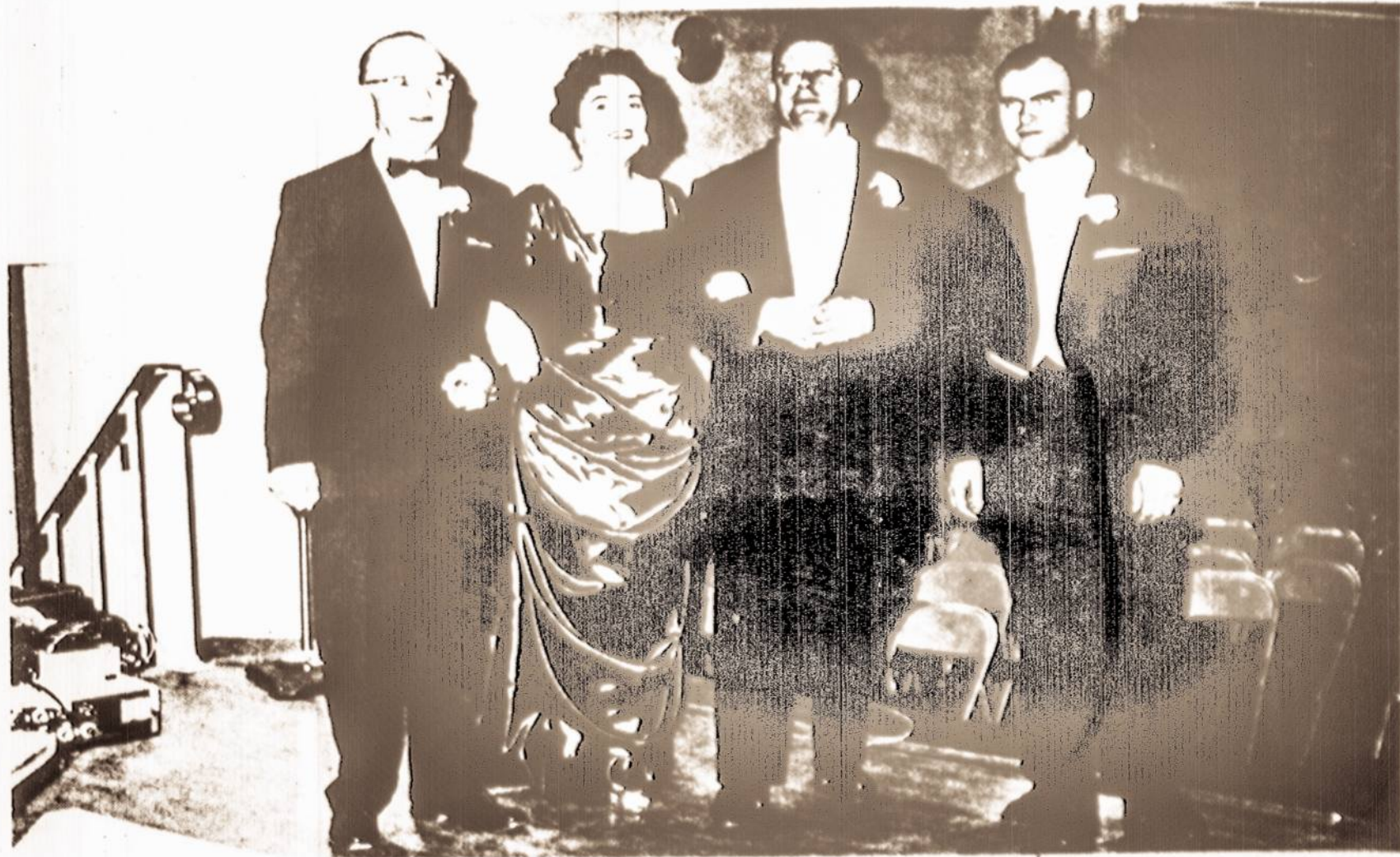
Vaikai, jų tėvai ir svečiai buvo pavaišinti motinų paruoštomis vaišėmis.

IR. REGIENĖ

Juozas Kralikauskas, torontietis, laimėjo Chicagoje išleinančio dienraščio Draugo 11-ąją premiją už savo romaną "Titnago ugnis". Jam premija bus įteikta Draugo rengiamame dailiojo žodžio koncerte sausio 7 d. Tūkstanties dol. premiją konkurso laimėtojui yra paskyręs dr. L. Krauxeliūnas. Savo romane autorius vaizduoja Mindaugo laikus Lietuvoje. Kralikauskas, kaip rašytojas, debiutavo Lietuvoje 1937 m. su novelių rinkiniu "Septyni kalavijai". 1954 m. jau Kanadoje būdamas įsai parašė romaną "Urvinis žmones" ir 1957 m. - kitą romaną "Šviesa lange".

A. I. Dailininkų Sąjungos rengiama dailės paroda bus atidaryta sausio 20 d. Jaunimo Centre. Chicagoje. Dailininkai kūrinius (ne daugiau šešių) prisiūnčia iki sausio 16 d. sąjungos valdybos nario V. Vijeikio vardu, 4346 S. Western Avenue, Chicago 9, Ill.

Manigirdas Motiekaitis, baigdamas Chicago konservatoriją ir prieš gaudamas Master of Music laipsnį, sausio 5 d. De Paul universiteto salėje surengė savo recitalį. Jaunasis muzikas yra mokėsis pas prof. Vl. Jakubėną, pianistą A. Kučiūną, o konservatorijoje dirbo su prof. A. Čerepinu.

Populiarūs Chicago solistai vieno koncerto metu: iš kairės į dešinę - J. Byanskas, operos solistė Bičkienė, baritonas Algirdas Brazis ir kelių chorų dirigentas F. Strolia. A. Gulbinsko nuotr.

Kanauninką S. Budvydį prisimimus

A. RAZUTIS

Lietuvoje tautiniai ir tikybiniai pasireiškimai dar pilnai gyvi žmonių sąmonėje ir veiksmuose. Tai rodo kad ir šis faktas. Perna spalio 26 d. Vėžaičiuose (Kretingos aps.) buvo palaidotas kanauninkas Stanislovas Budvytis, 68 m. amžiaus, staiga miręs nuo širdies smūgio.

Nors Vėžaičiai yra mažas bažnytkaimis, bet kan. St. Budvyčio laidotuvėse, kaip rašoma laiške iš Lietuvos, dalyvavo apie 1,000 žmonių, tame skaičiuje per 40 kunigų. Gal taip įvyko ir dėlto, kad kan. St. Budvytis nebuvo eilinis žmogus ir kunigas.

Jis buvo gimęs Švėksnos par., Lekų kaime, prie gražaus Šalpės upelio. Prieš I Pas. karą baigęs Palangos progimnaziją, įstojo į Kauno kunigų seminariją. Bet iš karto jos negalėjo baigti, nes vokiečių okupacijos metu (1915 — 1917) seminarija neveikė. Mokslą baigė ir kunigu įšventintas nepriklausomą Lietuvą atstaciū.

Pirmoji jo darbo vieta buvo Jurbarkas prie Nemuno krantų. Čia, be darbo parapijoje, dar dėstė pradžios mokyklų mokytojams paruošti kursuose. Iš čia buvo nukeltas Švėksnos gimnazijon kapelionu (savo gimtinėn). Būdamas kapelionu vadovavo ateitininkams ir pavasarininkams. Rėmė nemažą skaičių moksleivių ir studentų net iki universiteto baigimo. Vėliau buvo nukeltas klebonu į Mažeikius, kur pastatydino gražią mūrinę bažnyčią. Bolše-

Vėliau jo klebonijoje galima buvo sutikti besisvečiuojant nuo moksleivio iki ministrato (prof. Tonkūnas, inž. J. Stanišauskas). Namų nuotaika visada būdavo jauki, draugiška.

Į gyvenimą jis žiūrėjo realiai, niekuomet nesiskundė, nors buvo nepertvirts sveikatos iš prigimties. Viename iš paskutinių laiškų, gal jau nujausdamas mirtį, jis priminė Malronio žodžius:

Kam galiėtis kas žuvo ir sugrįžti nebegali? Tegu šviečia žvaigždė jų kapams! Atgyvenome amžių, savo įnešėme dalį; Laikas vietą užleisti vaikams.

DAR GALIMA GAUTI ALICE STEPHENS DAINININKIŲ PLOKŠTELES

Idainuota lietuvių kompozitorių kūriniai: Šimkaus, Banaičio, Vanagaičio, Zdaniaus, Kačinsko, Markaičio ir Jakubėno dainos, o antroje plokštelės pusėje Markaičio smulko sonata.

KAINA: STEREO \$5.95; HI - FI \$4.95

Užsakymai siunčiami: Alice Stephens, Chicago Conservatory, 64 E. Van Buren St. Chicago 4, Ill.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-2089

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas VI 7-4477

BILIETAI PARDUODAMI visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR ISNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymų, pirmum piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiai kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477 Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

VIENYBĖ The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y. Telephone: APplegate 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N.Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Atkelta iš 1 psl.

rusams ateiti ir koridorijų "uždaryti." Molotovas puolamas dėl pareiškimo, kurį padarė Maskvai Lenkiją puolant 1939 m. spalio 31 d.: "Raudonosios armijos išlaisvinimo smūgis, pridėtas prie vokiečių smūgio Lenkijai, paguldė šitą Versalės sutarties baisybę." Dabartinė Istorija čia sako: "Lenkijos buržuazinė ir dvarponiška vyriausybė sugriuvo jau pirmomis vokiečių — lenkų karo dienomis. Raudonosios armijos žygis teatliko vakarinės Gudijos ir Ukrainos išgelbėjimą nuo vokiečių okupacijos. Versalės Lenkijos, nors ji nebuvo geras draugas, baisybė nelaikėme."

Idomu kad, Stalinas atvirai Istorijoje kaltinamas už technišką neaprupinimą Raudonosios Armijos ir jos strateginį atsilikimą — reiškia, už nužudymą gabaus Tuchačevskio ir jo draugų, Lietuvoje gimusių Putnos ir Ubarevičiaus. Raudono teptuko ranka žymi rodyklėje, kur Stalinas vardas suminėtas 21 syki, Chruščevu — 24. Be abejo, kas nors mūsų inteligentų kada nors mūsų spaudai pateiks kritišką šios Istorijos įvertinimą, nušviečiant Lietuvos pavergimą ir susovietinimą.

JAV Kongreso Knygyno Quarterly Journal praneša, kad Pennellio Fondo palaikoma meno bronzinių kolekcija Washingtonė pernai nupirko 249 kūrinius, tarp jų ir keleta mūsų Romo Viesulo. Lietuvoje gimusio Chaimo Soutine kūrinys New Yorke buvo pirktas už \$76,000 — trissyk daugiau, negu kada nors gavo už savo kūrinį.

Pavardžių keitimą kritikuoju, retai atsižvelgiama į gyvenimo prievartą. Apie Rūtą Kilmonytę — Lee ir Skiknę — Lawrence Harvey nekalbant, geras pavyzdys yra 11 metų Jūratė Nausėdaitė, talentinga ir kelis kartus televizijoje vaidinusi lietuvių. Walt Disney jai pavedė Bo Peep solistės rolę Babes in Toyland operetinėje filmoje vaikams, bet "mandagiai" privertė pavidę pakeisti į Ann Jillian, nes Jūratę Nausėdaitę, girdi, "per sunku amerikiečiui išstarti."

Iš paskutinio Knygų Lentynos nr. patiriame, kad JAV Kongreso Knygynas nebeleisias East Europos (jų tarpe ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos) Knygynan prisiunčiamų ar superkamų leidinių pavadinimai ir turinys. Leidiniai ir toliau į Knygyną plauks, tik nebus po ranka patogios jų bibliografijos. Leidėjai sako, Indeksui permažai kas naudojosi. Nežinia, ar tas palies lietuvius, kurie buvo samdyti Knygynė dirbti. Nuo kovo 15 d. Naujienos, sako, nustojusios siuntinėti laikraštį Knygų Lentynai. Tenka darytis išvadą, leidėjams pagailo cento lietuviškai kultūrai, ar yra priversti taupyti centą dienraščiui išlaikyti.

Kalėdiniame numeryje Draugo yra vienuolika rašinių: septyni lietuvių, keturi kitataučių vertimai. Dar vienas įrodymas, kad mūsų redakcijos nepasitiki savaisiais rašytojais ir mano, kad mūsų kultūrą vis reikia svetimais paramstyti, kad nesugriūtų.

Pavasarij Brocktone, Mass., norima statyti vienuolyną ir gyvenimo kambarius mokytojoms seselėms kazimierietėms. Du parengimai davė: karnavalas \$2,236.70. bazaras \$731 pelno. Gal reiktų karnavalų ir bazarų ir lietuviškai spaudai paremti?

NAUJAMETINĖS MINTYS

Stasys Lozoraitis

VILTIS YRA JĖGA

Lietuvos Diplomatosijos Šešas Stasys Lozoraitis, iš Romos oro bangomis kalbėdamas į Lietuvą, tarp kitų dalykų, pareiškė:

"Naujųjų Metų angoje yra įprasta linkėti visa geriausio tiems, kas yra artimas mūsų širdžiai. Todėl aš skiriu šiuos žodžius pirmiausia į Lietuvą. Mano didžiausias linkėjimas mūsų tautai nenustuoti vilties. Viltis yra ta jėga, kuri turi sprendžiamos reikšmės paskirų žmonių gyvenime, įkvėpdama jiems energijos bei sumanumo, pasiryžimo siekti savo tikslų ir atsparumo, pakeliant gyvenimo sunkumus. Juo labiau viltis yra reikalinga tautoms, o ypač toms tautoms, kurioms, kaip Lietuva, sovietai yra atėmę svarbiausias vertybes — laisvę ir nepriklausomybę".

Mums rašo...

Daug kalbama ir rašoma apie tai, kaip kuo ilgiau išsilaikyti lietuviams. Tam turime šeštadienines lietuviškas mokyklėles, kuriose priaugančiam jaunimui skiepijama lietuvių, kad ateltyje jaunėji užimtų senųjų vietas. Taip yra čia JAV.

Žinome, kad nemažas skaičius mūsų tautiečių yra Vokietijoje, kad jie taip pat stengiasi išsilaikyti lietuviams ir daro pastangas savo prieauglį išmokyti skaityti, rašyti ir galvoti lietuviškai per savo vargo mokyklėles.

Paauguslems veikia Vasario 16 gimnazija, vienintelė lietuvių gimnazija Europoje bei tremtyje. Gimnazijai išlaikyti reikia lėšų. Čia Amerikoje daugely vietovių yra gimnazijos rėmėjų būreliai, bet jie vienur geriau, kitur silpniau veikia.

Brooklyne per keliolika metų teko vadovauti vienam būreliui. Pradžioje sekėsi geriau, bet ilgainiui būrelis sunyko, nes aukotojai "pavargo", ir kaip "nepavargę", jeigu uždirbančiam 70 — 80 dol. per savaitę reikia kartą per mėnesį aukoti vieną dolerį?

Taip ir jaučiama tautinio supratimo ir idealų stoka. Čia patiekia trumpą atskaitą surinktų aukų per 1961 metus. Aukojų: P. N. 55 dol. Jonas ir Algis Narvydai po 12, SLA

LABIAU PASITIKĖKIME SAVIMI

VLIKo pirmininkas dr. Antanas Trimakas, New Yorke kalbėdamas per Lietuvos prisiminimų radijo programą, peržvelgęs pereinusių metų įvykius, pabrėžė, kad:

"Užvertę 1961 m. lapą ir atsidūrę laiko sąvartoje, jaučiame netekę dalies vilčių, kad vakarai padėtų mūsų tautai atgauti laisvę. Nepamirškime betgi vieno dalyko, kad nieko nėra amžino, kad viskas keičiasi laiko tėkmėje ir kad dabartinė tarptautinių įvykių raida gali iškirsti staigmeną.

Kadangi nežinome laiko, kada tai gali įvykti, turime daugiau pasitikėti savimi, budėti, stebėti ir vieningai kovoti už tautos teises, kad nebūtume įvykių aplenkti. O vieningumo ir budrumo mums vis dar trūksta, per daug blaškomes ne į savo darbo sritis, savąsias apleisdami

ir tuo silpnindami savo tautos reikalavimus gražinti jai jos teises savarankiškai tvarkytis savoje nepriklausomoje valstybėje. Šių negalių turime nusikratyti..."

Dr. A. Trimakas

Prezidentas Kennedy

Atkelta iš 1 psl.

America redaktorius, susumuodamas pirmuosius prezidento metus Baltuosiuose Rūmuose, tvirtina, kad Kennedy privengė katalikų ir demonstravo ryšius su protestantais, kas jam užtikrino protestantų pasitikėjimą, bet nesumažino ir katalikų pagarbos. Tik prikišama, kad prezidentas neteisingai pasielgė, pasisakydamas prieš valdžios paramą bažnytinėm mokyklom ir paskui tai pagrindė argumentu, kad pati JAV konstitucija tokiai paramai prieštarauja.

Kaip tik šis faktas patinka protestantams. Ryšium su America savaitrašio vedamojo pasirodymu, savo nuomonę apie prezidento Kennedy pirmuosius metus pareiškė ir eilė protestantų redaktorių. Jie vieningai tvirtina, kad prezidentas jiems padarė didelį įspūdį ir kad jie juo yra ypatingai patenkinti.

Užgirdami prezidento poziciją tos paramos mokykloms klausimu, protestantai piktnosis, kad katalikų hierarchija darė didelį spaudimą į prezidentą.

Perelais metais privačiai įvykdytas žmonių apklausinē-

simas parodė, kad ta prezidento nuomonė dėl paramos mokykloms labai išpopuliarino protestantų tarpe. Jam, kaip politikui, šitai yra svarbu, nes protestantų Amerikoje priskaitoma bent tris kartus daugiau nei katalikų. Katalikų, manoma, yra per 30 ml.

Koks gi lietuviams buvo prez. Kennedy per tuos savo pirmuosius metus? Ar jo administracija buvo palankesnė Lietuvos laisvinimo bylai, negu ankstyvesnės?

Bendrai imant, atrodo, kad Kennedy apvyklė į jį sudėtus lietuvių lūkesčius. Prisimenant jo pasisakymus, kai jis buvo senatorium, vėliau rinkiminės kampanijos metu ir net pagaliau inauguracinėje kalboje, lietuviui galėjo tikėtis kokios nors pozityvios akcijos Rytų ir Centrinės Europos klausimu.

Tačiau, kaip pasirodo, pastarojoje jo metinėje kalboje Kongrese, tų kraštų problemos visiškai nėra. Tokiu būdu, atrodo, lietuviams būti patenkintiems nėra pagrindo, nebent, žinoma, esama tokios taktikos, kuri gal vėliau gali pasireikšti kokiais nors pozityviais veiksmais.

242 kuopa — 10, Ant. Jurgėla — 10, P. Ulėnas — 6, J. Valakas — 5, J. Baltus — 2. Viso 120 dol. Piningai persiųsti Gimnazijai per BALFą.

N. P.

Gerb. leidėjai,

Vienybę, pirmiau vadinamą Vienybę Lietuvininkų, skaitau beveik nuo pat savo atvykimo Amerikon 1904 m. Kaip tada, taip ir dabar ji man visada buvo įdomi... Nors aš gerbiu visą kitą lietuvišką spaudą ir organizacijas, bet man ypatingai brangios yra Vienybė ir SLA, kurios, kaip pastebėjau, kaip ir aš, perelais metais šventėme savo deimantinę sukaktį. Juk mes visi trys esame gimę 1886 m.!

Vienybė netekus jos leidėjo — redaktoriaus Juozo Tysliavos ir sunkią jo našą perėmus nešti velionies žmonai Valerijai ir sūnui Juozui, mes, seni ir jaunesni skaitytojai, turime padėti. Skaičiau apie įvairius pasiūlymus, bet aš ir pats turiu vieną pasiūlymą, būtent, kad patys skaitytojai savanoriškai

pakelkime metinę Vienybės prenumeratą nuo 7 iki 10 dol. Vienybės, kaip ir kitų laikraščių skaitytojai, nėra tokie elgetos, kad negalėtų deimantinės šviesos savo Vienybėje ilgiau palaikyti.

Priedas: 10 dol. čekis už 1962 m. prenumeratą.

Z. JANKAUSKAS

Philadelphia, Pa.

Nekartą kreipiausi per spaudą į savo tautiečius, prašydamas paskolinti man vienu kitų mūsų leidinių, ir bemaž visa esu gavęs, panaudojęs savo darbu ir dėkingas gražinęs. Dabar man reikalinga tariamai Vilniuje 1922 m., bet iš tikrųjų Kaune 1935 m. VVS išleista mano lenkiškų straipsnių rinkinio "Na posterunku wileńskim" V-toji knyga. Aptikusį ją pas savo tautietį labai prašyčiau man paskolinti — gražinsiu sveiką ir padėkosiu.

MYKOLAS BIRŽIŠKA

1120 — 1122 S. Magnolia Ave., Los Angeles 6, Calif.

Dėl gyvenimo Lietuvoje vertinimo

SALOMĖJA NARKĖLIŪNAITĖ

Nors jau buvome eilinį paštą išėmusios, bet vėlai Kūčių vakarą mano buto draugė dar dirstelėjo į pašto dėžutę ir rado man laišką. Rašė pažįstamas iš Vilniaus. Laiške buvo šventiniai sveikinimai ir perlaužta plotkelė. Viena pusė skirta man, o kita mūsų bendram pažįstamui, suprieša: „...tikiuosi, kad dar suspėsiu Kūčiom“.

Plotkelė buvo daili ir iš gerų miltų. Žiūrėjome ją su drauge ir džiaugėmės. Džiaugėmės, kad ne tik pas mus Kūčios, bet kad ir Vilniuje jos yra šįvakar ir kad prie tradicinio stalų tenai sėsdami žmonės turės ir plotkelių.

Laikant plotkelę rankoje, prisiminė Vilnius, kai pereitos vasaros viduryje, šv. Mikalojaus bažnyčios prieangyje savo rankose laikiau lietuvišką maldaknygę.

Kaip ta maldaknygė, taip dabar ta plotkelė man vaizdavo lietuvių sumanumo pasireiškimą. Juk nei ta maldaknygė, nei plotkelė nebuvo pagaminta vaidžios iniciatyva ar priemonėmis. Ir pirmu, ir antru atveju tai buvo privačios iniciatyvos rezultatas. Kažkas surizikavo fotostatinu būdu perspausdinti 1939 m. išleistą maldaknygę, kažkas ėmėsi ir parūpino gražių plotkelių Kūčioms. Sensacijų ieškantiems gal iškart norėtu sužinoti ir kas tasai „kažkas“, kaip jis tai atliko, na, būtų, be abejo, įdomu sužinoti ir kitas tų atsiradimų aplinkybes.

Tačiau bent šiuo metu tie „nežinomieji“ negalimi sužinoti dėl įvairių priežasčių. Tai kaip gi tada su maldaknyge ir su ta plotkele? Ar jau jų ir nėra? Ar jau ir negalima apie jas kalbėti, o jei kalbėsi, tai ar tai jau bus „bolševikinė propaganda“ ir tų priemonių piktnaudojimas, kuriomis tai skelbi?

Savo nesorientavime, o gal nenorėjime orientuotis padėti Tėvynėje, nemažai mūsų prieina tiesiog prie nerimtų dalykų.

Ne taip seniai vieno rimto laikraščio, atrodo, prie rimtumo pretenzijų turįs bendradarbis su „žemėmis maišė“ tą turistę, kuri, sugrįžusi iš Vilniaus, Amerikoje pasakojo, kad ji Vilniuje mačiusi naują maldaknygę. Šitokią jos gestą jįsai pavadino pasitarnavimu dabartiniam Lietuvos režimui, ir ta proga dar pa-

mokė, kaip lietuviškos spaudos skiltis tinkamai panaudoti lietuvių tautos labui.

Ką gi, kiekvienas turi teisę turėti savo nuomonę ir dėl to tik reikia džiaugtis, kad gyvename tokiam krašte, kur šitokioms teisėms, siauriau ar plačiau, galime pasinaudoti. Bet vis dėl to, kad ir kaip palaikydama to autoriaus teisę pasisakyti, niekaip negaliu sutikti su jo išvadomis.

Jo vedamoji mintis yra ta, kad lietuviškam reikalui pakenkiama, jei tik prileidžiama, kad ir dabartinėje Lietuvoje vyksta gyvenimas, kad ir tenai lietuviai turi tą ar kitą dalyką, kurio, kai kurių mūsiškių manymu, jie neprivalėtų turėti, nes tai laisvo, o ne pavergto krašto gyventojų privilegija.

Šitokia jų nuomonė niekuo nesiskiria ir nuo to, rodos, objektyviau ir didžiai gerbiamo vieno mūsų veiksmų vyro, kuris, girdėdamas, kad Vilniuje krautuvėse pilna visokių prekių, pataria kitiems to nepasakoti, nes, girdi, „čia bloga mums propaganda“.

Tokia nuomonė nieko nesiskiria ir nuo tos moteriškos Hartforde, kuri, žiūrėdama filmo, piktinosi, kad Vilniaus miesto aikštėse žydi gėlės, ar kad kolchozininkė laiko gėlių darželį, nelyginant gėlės būtų tik laisvojo pasaulio gyventojų privilegija.

Tradicinis kai kurių mūsiškių nusistatymas, kad bolševikinėje Lietuvoje nieko gero nėra ir negali būti, užkerta kelią mums patiems susidaryti tikrą Lietuvos gyvenimo vaizdą.

Norim ar nenorim, bet sutikti reikia, kad su mūsų pagėgimu iš Lietuvos tenai gyvenimas nesustojo. Ir per tą mūsų nebuvimo laiką ne tik daug kas atsistatė iš karo griuvėsių, bet ir nauja karta išaugo toje santvarkoje, kurios mes, vos vienerius metus paragavę, jau daugiau nepanorėjome.

Nepaslaptis, kad tenai, lyginant su mūsiškėmis sąlygomis Amerikoje ar kituose Vakarų kraštuose, daug ko trūksta, bet, atrodo, nedaug prasmės tėra pastangose užsispyrusiai viską neigti dėl paties neigimo.

Čia kitas gali tuoj pasakyti: „Taip. Gerai, kad yra ge-

Šv. Mikalojaus bažnyčia Vilniuje.

Salomėjos Narkėliūnaitės nuotrauka

ry dalykų, bet mes jiems už tai neturime pripažinti nuopelnų“.

Juokinga būtų manyti, kad tai režimo „nuopelnas“. Taip turi būti ir bus, jog žmogus yra toks padaras, kad jis net kalėjime bando savo gyvenimo sąlygas pasigerinti. Kieno gi nuopelnas, kai žmogus vieną kartą išsikėlė ugnį ir iš akmens pasidarė kažką panašaus į kirvį?

Apsilankius Krašte, daugeliu atvejų tenka net nustebti, pamačius ar sužinojus vieną ar kitą dalyką, apie kurį čia būdamas ir orientuotis negali, jei esi maitinamas vis tomis pačiomis mūsų „žinovų“ daromomis statistikomis ir palyginimais, kaip yra buvę 1939 m. ir dabar.

Tat, viską suvedus, man rodos, visiškai nėra reikalo užsispyrusiai neigti esančius dalykus, nes, jei tik norime ir turime energijos, dar mums lieka plati dirva veikti tenai, kur mes iš tikrųjų, iš mūsiškiojo taško žiūrint, turime kibti ir galime prikibti.

Šita prasme man patinka VLIKo Vykdomosios Tarybos pirm. Jono Glemžos parengtas VLIKo sesijai pranešimas apie padėtį Tėvynėje. To pranešimo realistišką pobūdį giriant teko girdėti jau ne vieną lietuvį, kuriam, matyt, bus atsibodusi ligšiolinių pranešimų politika.

VLIKo Vykdomoji Taryba ir jos žmonės turi progos betarpiškai susitikti su turistais iš Lietuvos, ar kitokiais būdais iš Krašto atvyks-

tančiais asmenimis. Todėl ir tasai jos pranešimas yra pagrįstas tikra, o ne įsivaizduojama ar pageldaujama realybe.

Giaila tik, kad kai kurie mūsų redaktorai ir rašytojai savo teisėtame nusistatyme prieš Tėvynėje esantį režimą, per tą savo neapykantą nenori matyti faktų. O tai yra būtina, kad žinotume, kur mes stovime, nes anoji pusė, atrodo, mūsų gyvenimą studijuoja ir pažįsta labiau nei mes galime net įsivaizduoti.

Man atrodo, kad vienu tokių ryškiausių ignorancijos pavyzdžių yra kad ir neseniai Amerikoje išėjęs romanas „Vieniši medžiai“. Manau, kad autorius (Aloyzas Baronas) tokios knygos niekad nebūtų parašęs, jei būtų norėjęs teisingai pažvelgti faktams į akis. Jo romano didvyris, Amerikos dangoraižių šešėlyje išbuvęs tremties laikotarpį, po Lietuvos išlai-

svinimo sugrįžta į Kraštą ir atrodo kaip nuo mėnulio nukritęs — taip jis yra atsilikęs nuo gyvenimo ir fiziniai ir dvasiniai.

Jeigu čia autorius nepajaukavo, tai jisai net pats nenujaušdamas pavaizdavo tai, prie ko veda toksai vienašališkumas. O gal jisai juokavo, tai tada juokėsi iš tragizmo. Bet neatrodo, kad tasai romanas yra satyra.

Ir daugiau galima būtų surasti panašių pavyzdžių, kurie byloja tik mūsų pačių nenaudai.

Tėvynėje gyvenimas vyksta, ir bereikalinga būtų eikvoti energiją tam faktui paneigti. Verčiau reikėtų koncentruotis ties tuo, kaip mes, laisvajame pasaulyje būdami, galėtume padėti savo broliams ir seserims Lietuvoje, kad tasai jų gyvenimas tenai jiems taptų pakenčiamas, ligi jų ir mūsų tikėjimo aušra patekės.

Jungtinėse Tautose

Pereitą pirmadienį Jungtinių Tautų generalinė asamblėja pradėjo savo šešioliktosios sesijos antrąją dalį. Dar neaišku, kiek laiko bus posėdžiaujama, bet manoma, kad bus užtrunkta nuo mėnesio iki pusantro.

Svenčių pertraukos išsiskirsčiusi gruodžio 20 d., asamblėja savo darbotvarkėje dabar turi bent porą punktų, kurie, atrodo, gali sukelti labai audringų diskusijų. Tai Angolos ir Ruanda — Urundi klausimai. Viena teritorija priklauso Portugalijai, o ant — Belgijai. Abiejose plinta antikolonialinis judėjimas ir dėl abiejų asamblėja turės pasisakyti.

Kad Belgija visu rimtumu pažiūrėjo į tas diskusijas, jau rodo pats faktas, kad į posėdžius atvyko jos užs. reik. ministras Paul — Henri Spaak.

Portugalija, atrodo, visomis jėgomis priešinsis Jungtinių Tautų kišimuisi į jos „vidaus reikalus“, nes ji

Angolą laiko savo „užjūrio“ teritorija, tai yra, Portugalijos dalimi, o ne kokia kolonija, kaip tvirtina didžiama Afro — Azijos ir sovietinio bloko narių ir reikalauja jai nepriklausomybės.

Darbotvarkėje dar yra užsilikę ir kiti klausimai, kaip tai: savivalda Rodėzijoje, nepriklausomybė britų Guanai ir Kubos skundas prieš Ameriką.

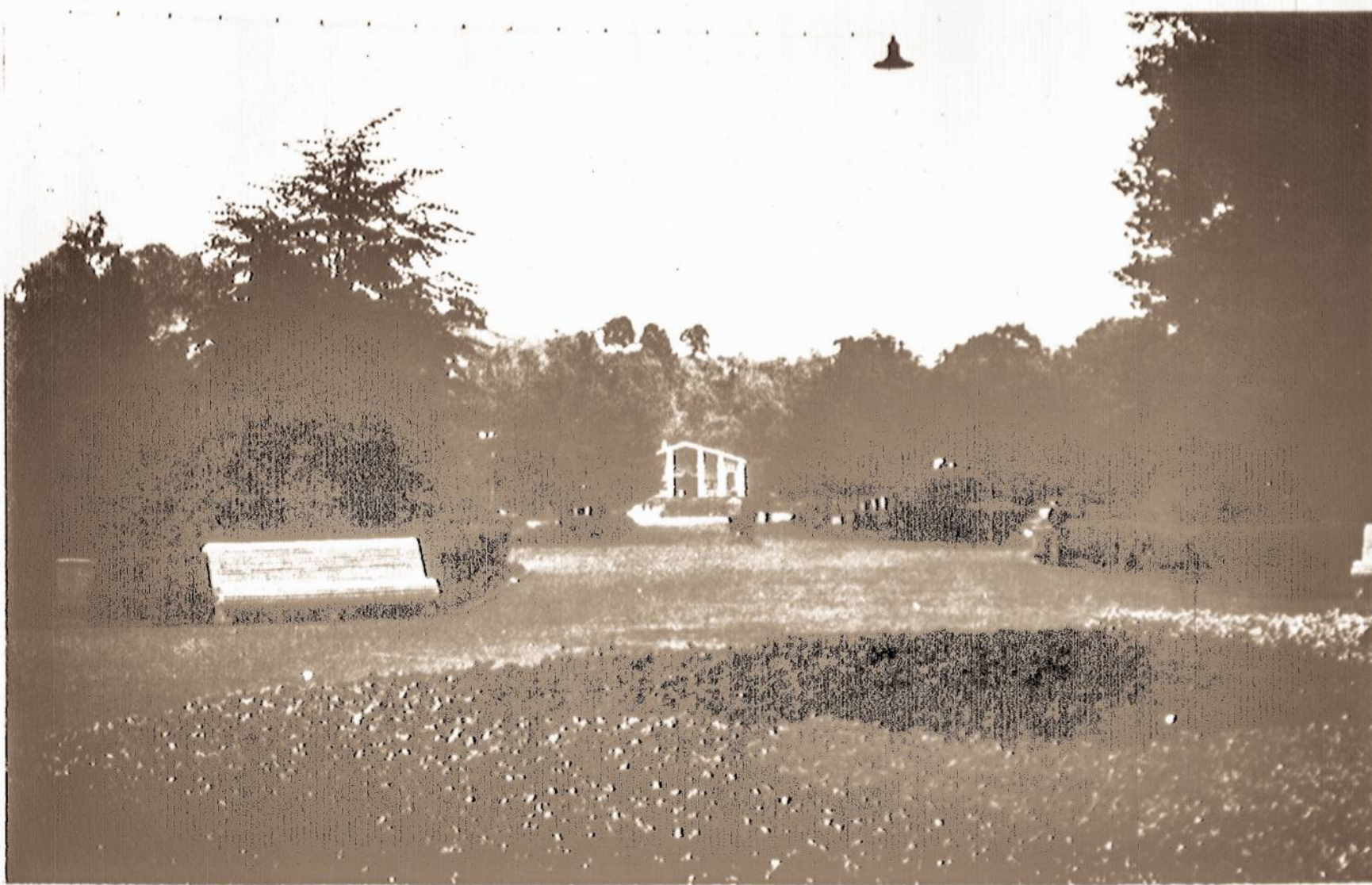
Belaukiant sesijos antrosios dalies pradžios, pereitą savaitę pačiuose Jungtinių Tautų rūmuose įvyko visa eilė pobūvių. Ju tarpe buvo ir Sudano nepriklausomybės penkerių metų sukakties minėjimas, kuriame turėjo progos dalyvauti ir lietuvių laikraštininkai.

Hamiltono lietuvių mėgėjų teatras Aukuras Ant. Škėnos raštams išleisti paaukavo 18 dol.

JUOZUI TYSLIAVAI

Netikėtai mirus, jo našlei Valerijai,
ir sūnui, Juozui,
reiškiame savo širdingą užuojautą.

ONA IR K. S. KARPIUS

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Bernardinų (dabar Jaunimo) sodas Vilniuje. Prickyje gėlės, toluoje „Vasaros“ kino teatras.

LIETUVA METŲ LŪŽYJE

Ernestas Keturakis

PRADĖDAMI TRUMPAS LIETUVOS GYVENIMO APYBRAIŽAS. MEDŽIAGĄ IMSIME IŠ ORIGINALIŲ LIETUVOS ŠALTINIŲ IR STENGSIMĖS PERTIEKTI FAKTUS SUGLAUSTAI. JŲ NEIŠKREIPE. JEI PRIDĖTUOSE KOMENTARUOSE FAKTAI ATRODYS KIEK KITOKIOJE ŠVIESOJE, NEKALTINTINAS VEIDRODIS, KAD VEIDAS KREIVAS. PRADŽIAI : KAIP LIETUVA SUTIKO NAUJUOSIUS METUS.

NORS IR TA, BET NEBE TA

Kauno radijas prieš pat Naujuosius Metus skelbė: „Į kurio kauniečio butą šiandien beužteitumėi, pačioje garbingiausioje vietoje pamatysi žaliąją eglutę, padabintą žerinciais žaisluokais, įvairiaspalvėmis žvakutėmis. Be jos neišsivaizduoja Naujųjų Metų vaikai, nei suaugusieji. Sužaliavo eglutės ne tik butuose... visu savo grožiu puikuojaš miško karalienė pačiame miesto centre J. Janonio (b. Nepriklausomybės) aikštėje. Miesto tvarkymo darbuotojai papuošė eglutes aikštėje prie Rotušės, Šančiuose ties Taiskos kino trestu.“

Iš kitų pranešimų matyti, kad sužibo eglėmis Vilniaus aikštės ir net priemiesčių, o taip pat aikštės Šiauliuose, Panevėžyje ir kituose Lietuvos miestuose.

Eglė tarybinio režimo yra padaryta oficialiu Naujųjų Metų simboliu. Tai režimo nuolaida senam papročiu, pritaikius jį kitu pavadinimu. Lietuvos spauda ir radijas nutylėjo, kad šeimose eglės degė jau nuo pat Kalėdų ir kad žmonėse ji vis dar tebėra toji pati senoji Kalėdinė eglutė.

DIDŽIOSIOS TĖVYNĖS LABUI

Naujųjų Metų rytą Lietuvos žmonėms per laikraščius ir radiją buvo perduotas iš Maskvos Tarybų Sąjungos K. P. Centro Komiteto, Aukščiausios Tarybos Prezidiumo ir centrinės vyriausybės sveikinimas. Jame pasakyta: „Karštai linkime jums Naujaisiais Metais... naujų pergalių šauniame darbe mūsų didžiosios tėvynės labui.“

Kiekvienas Lietuvoje žino, kad toji „didžioji tėvynė“ yra Rusija. Apie Lietuvos labą nebuvo užsiminta nei vienu žodžiu.

Toliau sveikinime sakoma: „1961 metai paliko gerą atminimą. Jie įeis į žmonijos metrašty, kaip metai, kuriais įvyko istorinis TS KP 22-asis suvažiavimas.“

Ir tikrai, tame suvažiavime buvo pripasakota daug istorijų apie Staliną, Malenkovą, Molotovą, Kaganovičių ir kitus. Lietuviškoje spaudoje tos istorijos nebuvo pakartotos. Pasitenkinta pasisakymais prieš „asmens kultą“, priverdiant minėti Stalino vardą ir jo nusižengimus, bet ypač vengiant minėti vardus ir

Kalėdų eglutė Katedros aikštėje. Atvirukas, Lietuvoje siuntinėjamas Naujų Metų proga.

darbus asmenų, kurie Lietuvoje anuomet buvo jo patikėtiniai.

PATYS DIDŽIAUSIEJI PASIEKIMAI 1961 M.

Vilniaus radijofono paskutinių žinių vyriausias redaktorius, suveddamas 1961 m. pasiekimų balansą Lietuvoje, pranešė:

„Nepaprasti šie metai lietuvių tautai: Dašavos gamtinės dujos atkeliavo į Lietuvą; padėtas kertinis akmuo

Vievio rajono šiluminės elektros stoties pastato statyboje; pradėjo sukurti ketvirtoji cemento degimo krosnis Naujoje Akmenėje.“

Kalbant apie dujas pranešama, kad iš Dašavos (Ukrainoje) dujų vamzdžiai atvesti į Vilnių, o nuo čia skirstosi dviem kryptim: Vilnius — Kaunas ir Vilnius — Ryga. Darbai vyksta abiem ruožais. Kaunas bus pasiekta šiais metais ir pirmieji butai ten gausią dujas. Vilniuje dujinių vamzdžių jau esą sudėta 60 kilometrų, iš kurių 26 kilo-

metrų tinklas jau sujungtas su 2,000 butų naudojimui. 1962 m. bus įsą pravesas dar 31 kilometro tinklas ir prijungti Vilniuje 4,000 butų.

Vievio rajone pradėtoji statyti šiluminė elektrinė (kūrenama durpėmis) bus baigta už kelių metų. Jos pajėgumas bus galingesnis už visas dabar Lietuvoje veikiančias elektrines kartu su dėjus. Visos Lietuvos elektrinės dabar yra įjungtos į bendrą šiaurės vakarų elektros tiekimo tinklą, kuris apima: Leningrado, Karelijos,

Dviejų lietuvių nuotykių Šiaurės Karelijoje

V. KAMINSKO piešiniai

JUOZAS POŽERA

Pakilau ir perėjau kiton pusėn. Nespėjau švilpteleiti, ir vėl viskas pasikartojo iš pradžių. Ar tai jaudinantis jerubių pasitikėjimas ar tai pernelyg paprastas ir lengvas laimikis, bet ši medžioklė man iš sykio apkarto, tapo nemiela.

Sėdėjau ant išversto medžio ežero pakrantėje ir klausiausi giesmininkų, kuriu balsais pritvino. ulbėjo visas šlaitas

Starga aukštai pamačiau ratus sukanti vanagą. Paskubomis per toliau sautuva slambesnių šratų šoviniams ir, nenuleisdamas akių nuo sklاندančio plėšiko, laukiau. Tačiau paukštis suglaudė sparnus akmeniu krito žemyn ir lyg nuo akmens išiško į šalis ežero vanduo. Daug mačiau vanagų, puolančių paukščius, grobiančių naminius ančiukus, viščiukus, gaudančių peles, bet vanago žvejo

neteko nei matyti, nei iš kitų girdėti. O jis, suspaudęs naguose sidabrinę žuvelę, jau nuplasnojo ir dingo už medžių viršūnių. Tačiau netrukus melsvame danguje vėl sklاندė juodas plėšikas, mesdamas ant žemės savo šešėlį. Nežinau, ar tai buvo tas pats, ar kitas atskrido, bet vėl suko viršum ežero pakrantės, išsilaisvinusios iš ledų pančių. Aš visai užmiršau šautuvą ir stebėjau galingą paukštį. Apsukęs keliolika ratų, jis, rodos, sustingo ore, o paskui prispaudė sparnus ir stebinančiu greičiu smigo žemyn. Aukštai į viršų išlėkė vandens purslai, iki manęs atskrido dulsius smūgio garsas ir... vanagas nebeiškilo. Netikėdamas savo akimis, pašokau ant kojų ir tą pačią akimirką pamačiau iš po vandens išnirusį paukščio sparną, kuris piaudamas lygų ežero paviršių, strėle tolo nuo kranto ir netrukus dingo po ledo pluta.

Apstulbęs stovėjau, negalėdamas išsiaiškinti ką tik regėto įvykio paslapties. Paskui priėjau prie ežero, įsižiūrėjau. Vandenyje plaukiojo begalinė daugybė mažų žuvelių. Atšutusį vandens plotą, matyt, išildė kaitri saulė, ir žuvelės susirinko čia. Ir iš karto man viskas paaiškėjo, dingo matyto vaizdo paslaptis. Aišku, kad paskui mažas žuvelės čia atslinko ir plėšikas — lydys. Jis tikėjosi socialiai prirysias mažų žuvelių, bet išėjo kitaip. Vanagas jį pamatė ir staigiai užpuolęs zuleido į nugarą savo nagus. Išgąsdintas ir skausmo varomas, lydys metėsi į gelmes, ieškodamas ten išsigelbėjimo, tačiau, aišku, veltui: vanagas savo grobio niekuomet nepaleidžia.

Sėdėjau ant išvirtusio medžio kamieno, žiūrėjau į vandenį: plūduriuojančio vanago plunksnas ir galvojau: kaip gera, kad aš gimiau šiaurės linijos, dalijančios pasaulį. Anapus linijos, gal būt, ir aš tapčiau auka, o gal būt (ir tai būtų nepalyginamai blogiau), pats

TYLA PRIEŠ AUDRĄ

Ne žemės gyventojai kraustosi į kitą planetą,
Ne upės, bėgusios į vakarus, staiga sustoja,
Ne vėjas, nusiminęs, užpūtė žvaigždes, —
Tai mano ilgesys ateina girių ir kalnų viršūnėmis.

Kas tu do viens? — Pernakt pasaulį keturis kartus apėjęs,
Perinčią erdvę iš žvaigždėto lizdo išbaidei
Ir per gruoblėtą amžinybės padėlio lukštą
Savo pavardę tu pasirašei liepsnojančia ranka —

Kometos nusklendė, kaip alkanos žuvėdros, išilgai kanalo;
Po milijono metų vėl sugrįš iš ūkanų kelionės
Po milijono metų vėl sugrįš kometos
Per nežinomo poeto kapą —

JUOZAS TYSLIAVA

"Neringos" kavinė Vilniuje.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Karaliaučiaus sritis, Vievio elektrinė užbaigus ir įjungus į bendrąją sistemą, ji žymiai padidins visos tos plačios srities aprūpinimą. Žinoma, Lietuvai Vievio pagamintos elektros teks tik dalis.

ŽYMAUSI ĮVYKIAI ASMENINIAME GYVENIME

Vilniaus radijofonas Naujųjų Metų išvakarėse pravedė anketą ir tarp kitų pastatė klausimą: kas buvo reikšminga, įdomiausia jūsų gyvenime 1961 metais?

Patiekiame tris būdingiausių atsakymus.

1. Vilniaus Valst. Universiteto mokslinės bibliotekos direktorius Vladimirova:

"Vienas iš įdomiausių įvykių, kurie padarė man didžiausią įspūdį perėjimas metais, tai buvo mano kelionės metu, mano komandiruotės į Ameriką metu..."

Nenuostabu, kiekvienam Lietuvoj tai būtų įvykių įvykis.

2. Šiaulietis Morkūnas, dirbęs pernai Maskvoje prie rūmų statybos:

"Vieną dieną, pietų pertraukos metu budėjau statyboje. Chrusčiovas ateina, kažkas pasakė. Kur aš toks nusitęsęs rodysiuos, pagalvoju, ir pasileidau laiptais žemyn. (Atrodo, nesijautė esąs lygus, Aut. pastaba). Tačiau, netikėtai prieš mane išdygo... Matyti, pastebėjęs mano susijaudinimą, Nikita Sergejevičius nusisūpsėjo ir ištiesė ranką. Pasiteiravo iš kur, kaip sekasi darbas, ar nestinga medžiagos. Jeigu būtų kokių sutrukdyimų, prašė paskambinti."

Žinoma, nepasakė nei savo telefono numerio, nei kaip jį prisiskambinti, tai aukščiausia paslaptis. Kaip toje patarlėje: patapšnosi per petį, patiešysi, o tuoj užmiršęs negriešysi.

3. Vilties, Pakruojo rajono, kolūkio pirmininkas Smilgevičius:

"Mano asmeniškame gyvenime šiais metais nieko tokio ypatingo neįvyko. Esame sveiki ir sūniui Gintarui suėjo trys metai."

Viskas aišku, jeigu jau pirmininko gyvenime nieko ypatingo neįvyko, tai eilinių kolūkiečių gyvenimas buvo dar blankesnis.

TARYBINIO GYVENIMO STEBUKLAS

Prieš Naujuosius Metus "Inkaro" avalynės kombinato Kaune trečiojo cecho darbo brigada, vadovaujama Boriso Platonovo ir Ivano Konovalovo, vienbalsiai pareiškė kombinato administracijai: "Prašome mums padidinti išdirbio normas 20 procentų."

New Yorko elektros darbininkai streikuoja, kad jiems pakeltų atlyginimą ir sumažintų darbą iki 20 valandų savaitėje. Lietuvoje atvirksčiai: Platonovai ir Konovalovai prašo padidinti lietuviams darbininkams darbą, o apie atlyginimo pakėlimą nė neužsimena.

MAIRONIS RUSIŠKAI

Maskvoje lietuvių literatūros vertimais į rusų kalbą rūpinasi lietuvių literatūros konsultantė prie TS Rašytojų Draugijos, tūla Dela Zalec-

kaja. Aple ją Vilniaus spauda rašo, kad ji pusėtinai mokanti lietuviškai, tik blogai kirčiuojanti ir kalbanti sunkiu akcentu.

Ji iš Maskvos Naujųjų Metų išvakarėse pranešė, kad rusų susidomėjimas lietuvių literatūra, ypač poezija, esąs smarkiai pakilęs, ypatingai po to, kai perėjais metais buvo suorganizuotos lietuvių poezijos dienos Rusijoje. Maskvos leidykla "Sovietskij Pisatel" (Tarybinis Rašytojas) pernai išleidusi vertimus V. Reimerio ir P. Širvydo knygų ir dabar ruošia spaudai E. Mieželaičio ir E. Matuzevičiaus poezijos rusų vertime. Rusiškuose žurnaluose žadą pasirodyti atskiri J. Baltušio ir Justo Marcinkevičiaus kūrybos vertimai. Maironio poezijos vertimas rusiškai bus pakartotas antrąja laida.

Turbūt ir rusams Maironio laisvės troškimas yra lygiai suprantamas:

Jei po amžių kada skaudūs
pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblavęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be
ryto naktis
Ar jiems besuprantamos bus?

Lietuvių rašytojų kūriniai azerbaidžaniečių kalba

Lietuvių rašytojų kūriniai nebe pirmą kartą pasirodo ir azerbaidžaniečių kalba. Neseniai išėjo P. Čirkos romanas „Žemė maltintoja“, kurį azerbaidžaniečių kalba išvertė M. Rzakuļaxadė. Romanas išleistas 10 tūkst. egz. tiražu. Vaikų literatūros leidykla išleido 15 000 egz. tiražu išleido E. Mieželaičio eilėraščių rinkinį vaikams, o taip pat gražiai iliustruotą atskirą knygutę — liaudies dainelę „Du gaideliai“.

Amerikiečiai, apsišarvokite kantrybe!

Tai pataria prof. D. W. Brogan, autorius veikalų "The American Character" ir "American Themes". Sako:

Pagrindinė amerikiečių daugumos nuotaika istorijoje vis būdavo švietis viltis, kad Amerika yra Dievo rankos palaimintas kraštas, kuris visados visur išeis laimėtojas. Šiuo metu ši nuotaika išgyvena juodą dieną. Amerikiečiai junta, kad jiems graso mirtinas pavojus. Jie nesupranta, kodėl rusai ima prilgti Amerikai srityse, kuriose, rodos, turėtų būti vis atsilikę: pramonėje, technikoje, moksle, galybėje. Amerikiečiai dar neįsisąmo-

nino, kad juos "Dievo ranka" ikšiol laimino vien todėl, kad kaimynais neturėjo stiprių, pikty priešų, kaip tautos Europos visais istorijos amžiais turėjo. Istorija dabar ir Ameriką iš saugios, šiltos vietelės įstūmė į žmonijai įprastą padėtį — netikro rytojaus. Ko labiausia Amerikai šią valandą reiktų tai išminties ir kantrybės, ypač kantrybės. Amerikos santvarka ir gyvenimas, visgi, žmonijai geriausias, nes gerbia piliečio teises ir laisvę. O geras dalykas vis kaip nors viršun išplaukia. Tik reikia kantrybės — o jos šiuo momentu kaip tik ir yra sunkiausia įgyti.

Ar taikoje komunizmas sutirps?

Kas nori, tegul sapnuoja apie išaušimą valandos, kurioje ir vilkas bus sotas ir avelė sveika. Idealistu būti, ne nuodėmė. Būti net reikia, tik tegul neapsisuka galva, neapraibsta akis, o kojos nepradedą debesimis vaikštinėti. Būtina suprasti, kad politika tai daryti kas galima. Todėl be šio tokio pakenčiamo taikoje gyvenimo ateityje nieko geresnio mums nėra ko laukti.

Maršalas JOHN SLESSOR
Knygoje
"What Price Coexistence"

Maršalas Slessor stūlo komunizmą nugalėti nekariškomis priemonėmis. Tas reikėtų neremti imperikalizmo. Šiandien komunizmas yra im-

perializmas. Todėl imperikalizmo palaikytojai komunizmo kovoti negali. Imperializmas tai eksportuojamas nacionalizmas. Europa jo jau atsisakė ir išsižadėjo, nors komunistai jame iki kaklų dabar pasinėrę. Šiuo atžvilgiu Vakarai vyrauja komunizmui. Vakarai palaipsniui žygiuoja į internacionalizmą, o komunistai murkdosi nacionalistiniame imperikalizme. Imperialistinių imperijų nykimas įskaitant ir maršalo Slessorio Angliją) yra pradžia Europos tarptautinio apsiungimo. Čia vyksta ne tautų laidotuvės, bet tikras sugyvenimas.

Sovietijų pažįstamo Louis Fischerio Recenzija Slessorio veikalo.

ieškočiau auku, galasčiau nagus ir stvėręs niekuomet nepaleisčiau savo grobio

8. MEŠKOS MOKSLAI

Pagaliau ežeras išsivalė. Stiprus ir šiltas pietų vėjas išjudino sutrupino, sumalė ledo likučius, ir dabar ežeras, rodos, džiaugėsi laisve: jis šniokštė, žaidė baltaviršėmis bangomis, be paliovos varydamas jas į krantą, naikindamas paskutinius ledus.

Vasilis prieš savaitę paruošė savo valtį. Ant laužo užvirė didelė katilų dervos ir rūpestingai užliejo ją laivo dugną, šonus.

Šiandien jis išsiruošė į kitą ežero krantą, kuris pušų viršūnėmis juodavo padūmavusiame tolyje. Per šelstantį ežerą irtis — menkas malonumas. bet Vasilį prispyrė reikalas: baigėsi šienas, ganiava dar neprasidėjo, o ten, kitame ežero krante, yra pernykščio šieno stirta. Jis ir nutarė atsiplukdyti ją savajai žalmargei.

Pasisūlėme ir mes jam talkon.

Vos tik pasiekėme kitą ežero krantą, vos tik spejome užtraukti ant žvirgdo laivelį, išgirdome triukšmingą pūkstelėjimą. Pasukome galvas ir išvydome retą vaizdą: visu smarkumu ežerą nusiausi trys briedžiai, o paskui juos — meška. Ji bandė pavyti tolstantį laimikį, bet kur tau! Briedžiai plaukioja žymiai greičiau. Jų išsikerojusiais ragais karūnuotos galvos vis toli ir toli, o meška, nepatenkintai krenksdama ir prunksdama, išrepekiojo atgal į krantą ir iš žmogus rankomis apmaudingai pliaukstelėjo priekinėmis letenomomis sau per šlaunis. Vėjas pūtė nuo jos, ir ji mūsų neužuodė. Mes tūno jome už išverstos eglės šaknų ir žiūrėjome, kas ož bus toliau.

Meška ilgai akimis lydėjo briedžius, o paskui, rodos, gailiai atsiduso ir ėmė rauti samanas. Rauna, apglebia priekinėmis letenomomis ir, krypuodama į šalis neša į krūvą. Niekaip nesupratome, ar ji čia sau patalą ruošia, ar dar ką nors su galvojo. O ji — dirba, stengiasi. Kai krūva išaugo nemaža, meška nužvelgė ją savo mažomis akutėmis, patenkinta krenksstelėjo ir nukrypavo į mišką. Tik netoli tenuėjo. Už dvidešimties metrų sustojo, prigludęs prie žemės ir ėmė sėlinti prie... samanų krūvos. Kai iki samanų te liko gal dešimt žingsnių, meška žaibo mirksniu pakilo, galingu šuo lin perlėkė likusį tarpą ir suleido nagus į samanų krūvą. Paskui pakratė letenas, pataisė krūvą ir vėl ėmė iš naujo tykoti. Šį kartą šoko iš didesnio nuotolio ir šleptelėjo žemėn, neprilėkusi samanų. Och, kaip ji nepatenkinta suriaujamoji!

Taip ji stengėsi, plūso keliolika minučių, kol pagaliau kiekvieną kartą pataikydavo tiksliai nukristi ant samanų krūvos. Matyt, savo darbą liko patenkinta, nes sucepsejo ir neskubėdama nukeverzoje į tankumyną.

Mes žiūrėjome į Vasilį išpūtę akis, o jis šlyptelėjo ir patiskino. Meška mokslus o. Matyt, ji užklupo bemiegančius briedžius šoko ant vieno, bet nepataikė. Na, o briedžiai į ežerą pūkšt ir sudievė... Iš panosės kepsnys paspruko. Už tai ir mokėsi kad kitą kartą šitaip neišeitų.

Iš tiesų meška nukrypavo į mišką išdidi ir patenkinta. Visa jo laikysena sakyte sake: „Na, dabar bus nuo manęs nepaspruksite“.

Bus daugiau

Kotryna Širvydienė, Vienybės redaktoriaus Vytauto Širvydo motina, neseniai mirusi Lietuvoje. Šioje nuotraukoje darytoje Lietuvoje 1960 m., ji vaizduojama savo kambaryje tarp prisiminimų. Rankoje laiko savo vaikų ir jų šeimų nuotraukas iš Amerikos, iš kairės didžiuojuose nuotraukoje, jos vyras Juozas O. Širvydas, trauktas Daugavpilyje, kai jis dar buvo nevedęs ir knygnešio, o dešinėje visa šeima Philadelphijoje prieš Juozui O. Širvydai sugrižtant į Vienybę. Savo sūnui Vytautui prisijusioje ir išrašytoje fotografijoje ji sako: "Su Jumis aš kiekvieną valandėlę. Čia, rodosi, jauna dar... tai Jūs glostote švelniom rankutėm, tai vėl tiesiu rankas į tuštumą, tik šešėli paliesdama".

SALVINIJA GEDVILAITĖ LAIMĖJO ATŽYMĖJIMĄ ANGLŲ KALBOJE

Salvinija Gedvilaitė, laimėjusi The National Council of Teachers of English 1961 m. atžymėjimą už pažangumą anglų kalboje. Metiniame tos mokytojų tarybos konkurse dalyvavo per šešis tūkstančių mokinių iš visos Amerikos. Salvinija yra New Yorko valstybės laimėtojų grupėje, kurioje buvo apie trisdešimt mokinių.

Gedvilaitė, kuri mokosi Our Lady of Wisdom akademijoje Ozone Parke, yra 17 metų amžiaus ir su savo tėvais ir broliu Liūtu gyvena Richmond Hill. Šalia kalbų, ji domisi muzika ir daug skaito, be to, turi gabumą ir vaidyboje. Už puikiai atliktą Lady Macbeth rolę pereitą rudenį ji yra laimėjusi pirmą vietą Catholic Forensic League konkurse, o per trejus su puse metų dabartinėje savo mokykloje jinau yra laimėjusi net devynias įvairias premijas už savo oratorinius gabumus. Ji taipgi pernai yra gavusi New Yorko Chamber of Commerce atžymėjimą už savo rašinį "The United States and the New Nations of the World."

Šis Gedvilaitės atžymėjimas atkreipė dėmesį ne tik jos mokytojų, bet ir vietinės spaudos. Long Island Star - Journal ir Long Island Press ta proga įdėjo Gedvilaitės nuotrauką ir parašė plačiau apie ją pačią, pabrėždami, kad Salvinija su tėveliais į Ameriką yra atvykusi prieš 12 metų ir kad tada įnemo-kėjusi jokios kitos kalbos, išskyrus savo gimtąją - lietuvių kalbą.

Gedvilų šeimą iš tremties sponsoriavo žinomi biznieri-riai, vienybičiai Izabelė ir Juozas Misiūnai.

Salvinija Gedvilaitė

PADĖKA

Širdingai dėkoju visiems, Lietuvoje ir Amerikoje mane užjautusiems ryšium su mano Tėvo mirtimi.

Lietuvoje paliko liūdėdama mano Motina, seserys Stasė ir Anielė su savo vyrais ir vaikais, Tėvo sesuo Anielė.

Be manęs, Amerikoje liūdi jo sesuo Teofilė Lapin, gyvenanti Hudson, N. H., ir brolis Karolis Narkėliūnas su šeima Detrolte, Mich. Jiedu su savo broliu išsiskyrė dar vaikai būdami prieš I Pas. karą ir susimatė pereitą vasarą tik per mano filmus, man amerikini parodžius tenai, o lietuvišką čia. Mano teta Anielė, pamačiusi savo brolių su seseria ir jų šeimas, filmui užsibaigus, susijaudinus pasakė: "Dabar jau galime ir mirti", bet Tėvas tik gyventi norėjo ir džiaugėsi, kad jo broliui su seseria pavyko taip gražiai įsikurti, ir dar vyresni kada nors asmeniškai pasimatyti. Tačiau mirtis atėjo anksčiau, nei galima buvo tikėtis.

Dabar liūdėdama, kartu ir džiaugiuosi, kad man aplinkybės leido tokį giminių pasimatymą padaryti ir kad aš pati turėjau progos pamatyti savo Tėvą, kad ir paskutinį kartą. Salomėja Narkėliūnaitė

Marija P. Rudienė vadovauja kompozitoriaus V. K. Banaičio operos "Jūratės ir Kastyčio" fondui sukelti komitetui, kurio rūpesčiu sausio 27 d. Western Ballroom įvyksta specialus koncertas - balius. To parengimo programą praves aktorius Kazys Oželis.

Ieona Lauraitis - Deveikytė, Amerikoje ginusi lietuvių pianistė, sausio 21 d. koncertuos Jaunimo Centre, Chicagoje. Savo metu ji yra buvusi nuolatinė A. Pociiaus akonpaniatorė ir dalyvavusi visoje eilėje koncertų.

Edna F. Kelly, New Yorko demokratė Atstovų Rūmuose. Ji yra Europos reikalų pakomisijos pirmininkė ir jos žinioje bus specialus komitetas, kuris šį mėnesį pradės apklausinėjimus dėl padėties Europos pavergtuosiuose kraštuose. Bus pradėta Pabaltijo valstybių. Manoma, kad iš lietuvių liudininkais bus irys priekakyje su Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininku Vaclovas Sutziškauskas.

Cosmos Travel Bureau

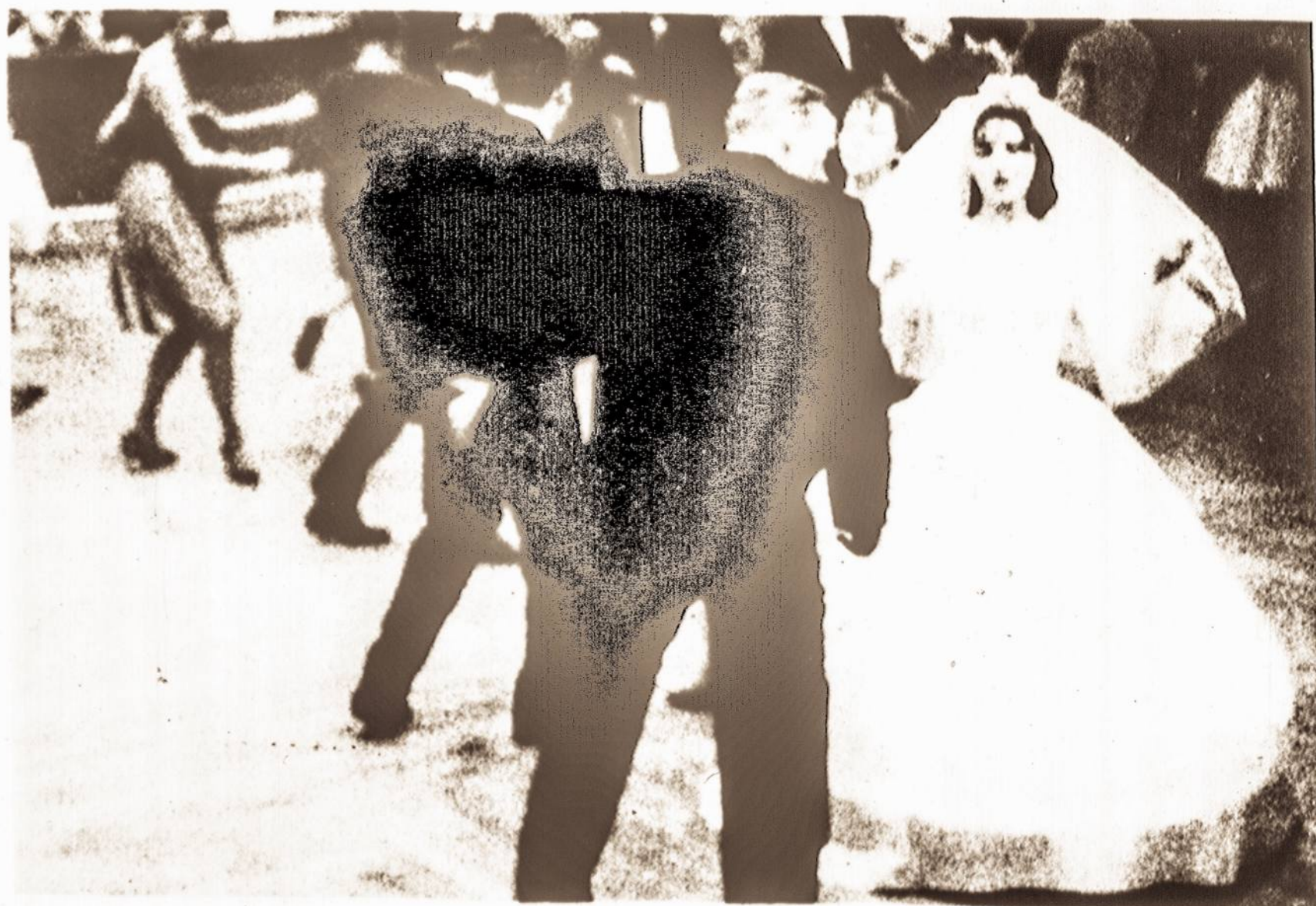
PIONIERIUS KELIONIŲ SRITYJE. DAUGIAUSIA PATYRĘS RIŠIANT IŠVYKAS Į USSR IR RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Mes parūpiname visas į USSR asmenims, kurie į čia atvyko per ar po II Pasaulinio karo ir dabar yra JAV piliečiai.

AR JŪS NORITE ATSIKVIESTO SAVO GIMINES IŠ USSR? SUSIŽINOKITE SU COSMOS

COSMOS TRAVEL BUREAU

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y. Tel. CI 5-7711

Vyt. Maželio nuotr. Jaunavedžiai Saulius Sirusas ir Gražina Klevaitė savo sutuoktvių baliuje šoka populiarią "Twist".

VIENYBĖ, 1962 m. sausio 19 d.

Naują vagą pradedant

Laiko tėkmė neša mūsų išsiviją neišvengiama kryptimi — į tautinių apraiškų ir tautinio sąmoningumo menkėjimą. Darbininkų eilės retėja, gi darbo galimybės lietuviškam dirvone plečiasi.

Pradedame naują vagą tame dirvone — per Vienybės puslapius informuosime skaitytojus apie skautiško jaunimo veiklą rytiniame pakrašty. Tikime, kad ši skyrelis patrauks skautų dėmesį, nes jiems šie puslapiai bus skiriami. Viliamės, kad skautų tėvai skatins savo jaunuosius sekti ši skyrelį, ir tokiu būdu pratins juos prie lietuviško laikraščio. Taip, tikime, prisidėsime prie lietuviškos sąmonės palaikymo mūsų atžalyne ir padėsime ruošti darbininkų lietuviškiems dirvonams versti.

Stengsimės, kad šiuose puslapiuose atsispindėtų Skautų Brolijos, Lietuvių Skaučių Seserijos ir Akademinių Skautų Sąjūdžio judėjimas. Atlanto rajono skaučių vadeivės. Banevičienė ir skautų vadeivas. V. Pileika, o taip pat ir ASS vadovai pritarė šio skyrelio įsteigimui ir žadėjo paramą. Savo pritarimą išreiškė ir abu Vyriausi Skautininkai, gyveną Čikagoje. Tikimės, kad paramos sulauksime ir iš jaunesnių sesių — brolių įvairiose Atlanto rajono vietovėse. Ypatingai bus laukiama veiklos aprašymų ir nuotraukų.

Tad aštrinkim plunksnas ir ruoškime foto aparatų! Vienybė laukia skautų talkos, o mes, skautai, tikimės Vienybėje save matyti ir apie save skaityti.

SVARBUS SKAUTŲ NUTARIMAS

Nuo pat lietuviškos skautijos įkūrimo 1918 m. iki šių dienų pagrindinius lietuviškos skautijos vienetus sudarė Lietuvių Skautų Brolija ir Lietuvių Skaučių Seserija. 1961 m. gruodžio 6 d. įvykusiame Lietuvių Skautų S-gos Tarybos posėdyje buvo padarytas sprendimas, kad Akademinių Skautų Sąjūdis įeis į LSS kaip trečioji šaka, šalia Brolijos ir Seserijos.

ASS — džiui vadovaus ASS Vadija, kurią sudarys ASS pirm., jo pavaduotojas ir visų akademiškų skautiškų korporacijų pirmininkai (šiuo metu: Korpl. Vytis, Korpl. Gintaras, Studenčių Skaučių Dr-vė ir Filisterių Skautų S-ga). ASS pirm. ir pavaduotojas bus renkami visų akademiškų skautiškų vienetų narių tiesioginiu, lygiu ir

slaptu balsavimu trejiems metams.

Pagrindiniai ASS vadijos darbai bus šie: rūpintis ASS spaudos leidimu, sekti ir atitinkamai reaguoti į visus vietas, laiko ir aplinkybių keliamus reiškinčius; vykdyti LSS Tarybos ir Pirmios nutarimus; pristatyti vadovus pakelti į skautininkų laipsnius, šaukti ASS suvažiavimus, ruošti stovyklas bei studijų dienas, apdovanoti žymesniais LSS ordiniais.

Petras Juknys per šventes gavo iš Lietuvos žinią, kad Kaune jo sūnėnas Vilius už sportinę veiklą buvo atžymėtas aukso medaliu.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS
280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams,
šokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas
V. Senkus, ved.

Telefonas: EVergreen 4-9672

LIETUVIŲ
DIENOS

VIENINTELIS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOMIS
ILIUSTRUOTAS LIETUVIŲ KULTŪROS IR
VISUOMENĖS GYVENIMO ŽURNALAS

4364 SUNSET BLVD., HOLLYWOOD 29, CAL.

Vyr. Red. B. Brazdžionis Leidėjas A. F. Skirius

Prenumerata metams: 6 dol. Naujai užsisakantiems 5 dol.

Vyriausieji vadovai jauniausių būryje: Seserijos vyr. skautininkė Ona Zailskienė ir Brolijos vyr. skautininkas Eugenijus Vilkas tarp Atlanto rajono paukštyčių ir vilkiukų 1961 m. vasaros stovykloj "Baltija".
G. Peniko nuotrauka

Nauji skautų vienetai

NAUJI SKAUTŲ VIENETAI

Per paskutinius pora mėnesių Atlanto rajone įsisteigė šie nauji skautų vienetai: New Haven, Conn., "Lietuvos Kunigaikščio Vytenio" skautų ir vilkiukų draugovė. Jai vadovauti yra paskirtas s. v. Šilkas, 109 Fourth St., Hamden, Conn. Nuo gruodžio 1 d. Providence veikia "Vebrų" skiltis, kurią globoja v. s. sl. J. Paulauskienė, 189 Jewett St., Providence, R. I.

NAUJI ELIZABETHO VADOVAI

Atlanto rajono vadeiva patvirtino pareigose šiuos "Lietuvos Kunigaikščio Šarūno" draugovės Elizabeth, N. J., vadovus: Vitolį Bartį — draugovės adjutantu, Henriką Bitėną — vilkiukų vadovu, s. v. v. sl. Vytautą Bitėną — skautų vyčių — kandidatų būrello vadu, Zenoną Baulį — skautų vadovu ir instruktorium, psl. Nerijų Jarmą — Vanagų skilties skiltininku, ir Leona Bružėną — Vilkių skilties skiltininku.

VASAROS STOVYKLA

Šios vasaros Atlanto rajono stovykla vyks nuo rugpjūčio 17 d. iki rugsėjo 4 d. Stovyklą suorganizuoti sutiko New Yorko skautų

"Tauro" tuntas. Skautų stovyklos viršininku bus "Tauro" tuntininkas ps. J. Bružinskas. Pažymėtina, kad šiais metais pirmą kartą rajoninė stovykla bus ne vienos, bet dviejų savaičių ilgumo. Skautai ir vadovai kviečiami susitvarkyti savo darbus ir užsiėmimus taip, kad galėtų dalyvauti stovykloje.

REMTI SKAUTŲ SPAUDĄ

Atlanto rajono vadeiva kviečia visus skautus prenumeruoti ir skaityti "Skautų Aidą". Vadovai ir vyresnio amžiaus skautai prašomi prenumeruoti "Mūsų Vytį".

PAKĖLIMAI

"Baltijos" stovyklos metu į vyresnio skiltininko laipsnį buvo pakelti V. Bitėnas (Elizabeth), A. Adomkaitis (Boston), G. Juozapaitis (Boston), A. Lapšys (Boston); į skiltininko laipsnį — A. Gedmintas (Worcester). Lietuvos Kariuomenės šventės proga į paskiltininko laipsnį buvo pakelti Dargerutis Aukštikalnis (Kennebunkport) ir Julius Šermukšnis (Worcester) į skiltininko laipsnį — Povilas Nekrošius (Worcester); ir į vyresnio skiltininko laipsnį — Kazys Matonis (Worcester).

FILMAI IŠ LIETUVOS

Sekmadienį,
Vasario 11 d. 3 val. p.p.

Lietuvių Piliečių Klube Brooklyne

280 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.

BUS RODOMA:

K. Motuzos FILMAS IŠ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS GYVENIMO

S. Narkėliūnaitės FILMAS IŠ JOS KELIONĖS LIETUVOJE 1961 M. VASARĄ

ĮŽANGA \$2.00

PO FILMŲ RODYMO BUS ŠOKIAI

VIENYBĖ kviečia visus dalyvauti

LIETUVYBĖ IR AMERIKONYBĖ

Tęsinys

Šis kraštas taipgi negali mumis, kaip mokiniams, nusi-skusti, kai nemaža mūsų dalis ne tik čia kai ko pasimokė, bet viską kopijuote nukopijavo ir, kaip sakoma "perviršijo visas mokytojų viltis". Taigi, propaganda už dar didesnę šia kryptimi uolumą būtų panaši į atvejo, kai jau visai girtam žmogui dar vis piltum alkoholio.

Kaltina dypukus, kam jie, čia atvykę, nesusijungė (pagal dabartinį laikraštį žargoną "neapsijungė") su lietuviškos kilmės amerikiečiais, su senaisiais ateiviais ir nesusicementavo į vieną istisnę lietuvišką masę. Bet kaip gi sucementuosi, kad taip maža tarp tų grupių bendro? Nei juos jungia bendra kalba, nei kultūra, nei papročiai arba bent bendri tautiniai uždaviniai.

Liet. kilmės amerikiečiai (su mažomis išimtimis) ne-laiko savęs lietuviams. Aišku, veik visi amerikiečiai yra Europos tautų kilmės. Bet kas iš tos kilmės? Lygiai kaip tos Gogolio "mirusios sielos".

Žinia, gal jie ir nesiprie-zintų būti laikomi tos "sucementuotos masės" nariais. Bet tai ir viskas. Turint galvoj visa tai, ką jau anksčiau minėjau apie čia gimimus ir senuosius ateivius, reikia pabrėžti, kad visi tie jų, kurie ligi šiol nepavargo ar "nesigėdijo" būti lietuviams, kurie, kaip kokie estafetininkai, tautiškumo žibintą atnešė iki to laiko, kai mes išlipome šlame krante — jie be jokio cementavimo ir dabar išgirsta, kur šaukia tautos reikalai. Jie aiškiai žino, į kurias duris ruri eiti, kur jų pareigos ir uždaviniai.

Garbė ir padėka jiems! Bet gėda tiems, kurie jau spėjo dezertyruoti iš tos miniatiūrinės Lietuvos čia, kai šį jiems pasidarė "per maža" ir "per daug lietuviška" — tokių kelias nuėjo į mirusių stelių kategoriją; tad vargu ar koks jungimas ar prijungimas šiuo atveju gali padėti. Tvirčiausias cementas — tai, kuo pats žmogus save laiko ir kuo jis nori būti.

TREMTIES LIETUVA

Tačiau ir tokia miniatiūrinė arba "tremties Lietuva" nėra blogas dalykas — tegul ji tik būna tikrai nuoširdžiai lietuviška, atspari ir kūrybinga. Kas iš tos bespalvės, be charakterio kad ir didelės masės, be to, pilnos išdavikų ir sabotuotojų. Kai esame išmėtyti po visą pasaulį negausiomis grupėmis — tik būdami "miniatiūrinėmis Lietuvos" išliksime svetimųjų nepraryti!

Tūlas britas vienai lietuvaitei yra pasakęs: "Kur atsiranda bent vienas anglas, ten jau yra D. Britanija". Kiekviena lietuviška šeima jau yra miniatiūrinė Lietuva, jei kas dar rūpinasi išauginti lietuvišką prieauglį. Reikėtų mums kuo daugiausia lietuviškų sodybų, mokyklų su lietuviška aplinka, darželių ir t. t. Juo daugiau šitokių lietuviškų oazų bus, tuo lietuvių bus lengviau atsigaivinti dvasia svetimose dykynėse. Odabartinės lietuvių kolonijos — ar ne mažutės Lietuvos?

Atrodo, kad "sucementuotos masės" idėja labiau paremta svajonėmis, negu prof. Pakšto sumanymas apgyvendinti lietuvius (žinoma, savanorius) ar nors dalį jų vienoje vietoje. Bet kaip tik tuo laiku laikraščiuose pasirodė prof. Pakšto karikatūros ir anekdotai apie gyvates. Ar neatsimena tie ponai — pasišalpytojai, kad dar Vokietijos stovyklose emigracijos pirkliai rinkosi sau tinkamų jaunų ir pajėgių darbininkų Australijon, Kanadon, Naujojon Zelandijon ir kitur? Niekas tada ir nesiteiravo apie gyvates — kad tik greičiau vežtų! Dabar, kai čia įsigūzė, gero kai apšilo ir aptuko, tai visi chorū sasilpė: "Kur ten mums iš naujo kurtis? Dėl Dievo meilės palikit mus ramybėj — tuščia jos tos lietuviybės! Bala jos nematė".

KUR ĮMANOMAS DARBAS

Betgi patirtis aiškiai rodo: kur lietuvių susispietė vienoj vietoj, tik ten įmanomas bet koks tautinis — kultūrinis darbas. Taip buvo ir pačioj liet. išėivijos kūrtojai pradžioj Pensylvanijoj ir kitur.

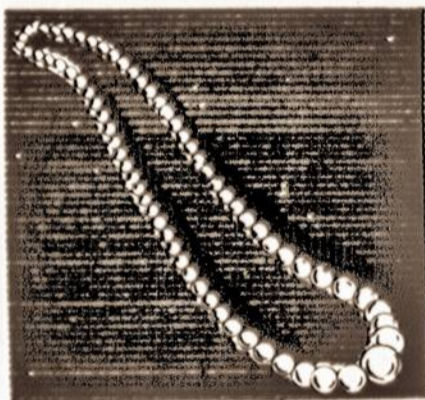
Ir dabar, jei lietuvių nesispies, bet vis labiau skirstysis, "kur geriau ir gražiau", tai jokia galybė jų negalės susaukti ir sujungti. Nereikia nė tos "pabaisos" — Honduro; ir čia galėtume vieni prie kitų labiau glaudintis.

Pasišalpius iš vadinamo "dausų krašto", praktiškoji ponitė guodžiasi kažkurio amerikiečių sociologo teorija, tikinėjanti, kad trečiosios kartos imigrantai (reiškia: čia gimusių vaikų) stengiasi atsimiti savo kilmę ir savo senelį iš "Old Country" net gerbia, kaip drąsų pionierių (tik, žinoma, ne kaip tautietį, šiuo atveju lietuvių!). Girdi, jei toks trečiosios kartos ateivis dar yra profesionalas, gydytojas, teisininkas ar bižnieriū, tai jo pirmieji pacijentai ir klientai bus jo kilmės (tautybės) žmonės. Ir ši materialinė nauda paskatins juos priklausyti savo kilmės tautinei grupei. Taip lengvai "apsidirbus" su šios kategorijos lietuviškumo klausimu, (ožka pati ateisiant prie vežimo), mums tik lieka rūpintis, kaip išsaugoti antrosios kartos tautiškumą.

Šitoks įrodinėjimas yra tik popierinė teorija, nes mūsų liet. išėivijos gyvenime nepasivirtina. Jei pagaliau ta ožka ir ateitų, tai nekažinką prie to vežimo rastų, turint galvoj teigimą, kad čia gimę vaikai šitą kraštą laiko "savo" ir jo kalbą laikys "sava-ja".

Pus daugiau

GINTARAS / Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

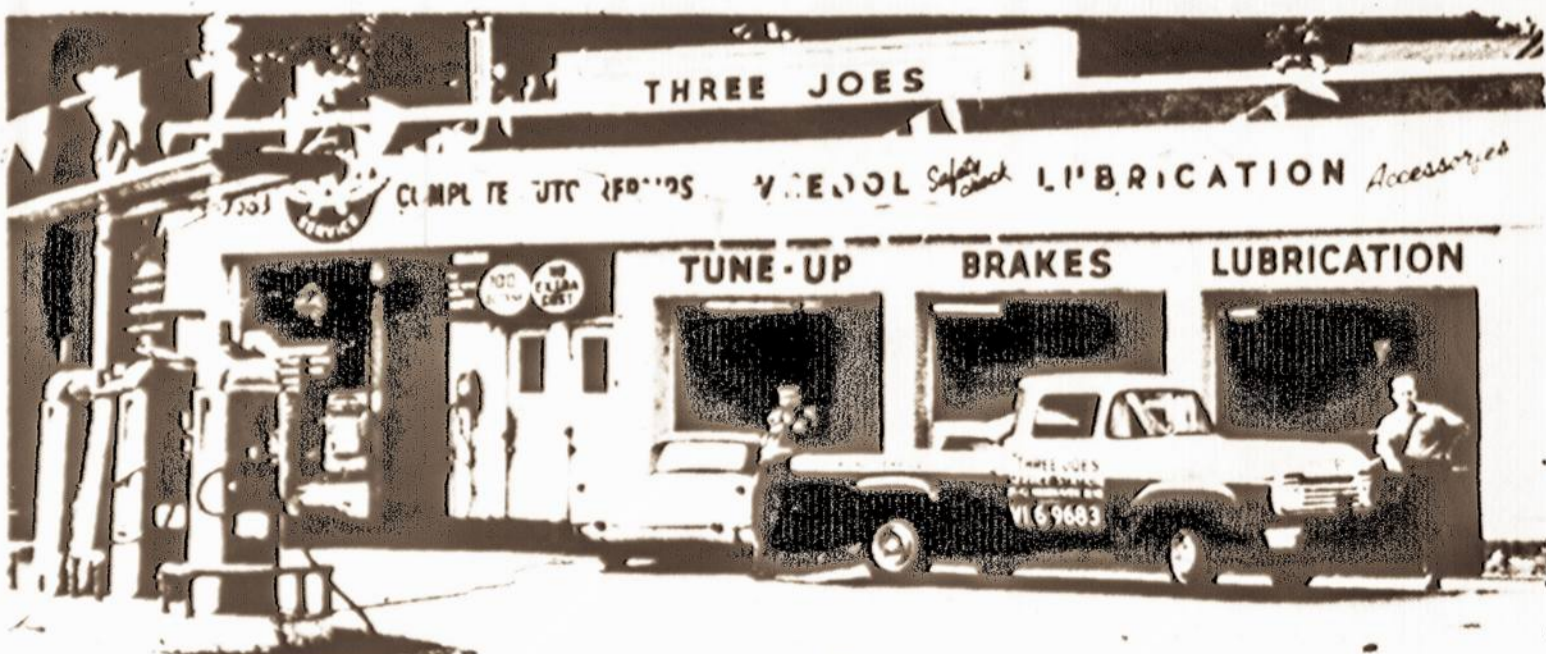
Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.
36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

JUOZUI UŽUPIUI MIRUS,
JO ŽMONAI GILIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

DR. V. KANAUKA SU ŠEIMA

Vietoj gėlių, Juozui Tysliavai mirus, Vienybei aukojo:

Marija Aukštaitė Montreal, Que.	\$20.00	Br. Spūdienė Woodhaven, N. Y.	10.00
Vl. ir E. Barčiauskai Woodhaven, L. I.	20.00	J. Stukas Hillside, N. J.	10.00
P. Atkočaitienė su šeima Richmond Hill, L. I.	10.00	Elena Vyzienė Brooklyn, N. Y.	10.00
D. ir J. Jasinskai Ocean City, N. J.	10.00	V. Yomantienė St. Petersburg, Fla.	10.00
Elena Kulber Brooklyn, N. Y.	10.00		
J. Lazauskas Woodhaven, N. Y.	10.00		
J. Mātiukas Woodhaven, L. I.	10.00		
S. Petrash ir šeima Richmond Hill, L. I.	10.00		
K. Paulauskas Centereach, L. I.	10.00		

Aukos ir užuojautos bus tęsiamos kitą savaitę.

Dr. V. Kanaukos ir jo šeimos išreikštoje užuojautoje pereitą me Vienybės numerįje įvyko klaida: užuojauta turėjo būti išreikšta J. Užupio našlei, kurios vyras, ilgametis Vienybės skaitytojas, neseniai mirė.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

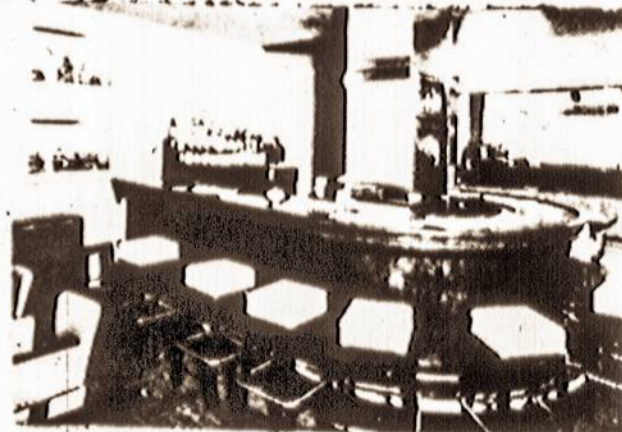

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

Sale vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus bars
Salė susirinkimams vestuvėms ir pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių LIETUVIŠKIEMS suejimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant
Ona ir Jonas Valaičiai

Sportinės nuotrupos

Edvardas Šulaitis

Rankose turiu naujai išėjusį sporto leidinį — "Chicago LFK Lituanicos dešimtmetis 1951 — 1961". Tai 32 puslapių LFK Lituanicos leidinys apie šio klubo veiklą, "pajvairintą" 6 puslapių tavernų, krautuvų, vaistinių bei kitokių biznio įstaigų skelbimais. Leidinio antrame psl. randame jo metriką: "Spaudai paruošė Petras Petrutis; nuotraukos — Zigmo Degučio, Chicago Sun — Times, Petro Petručio, Edvardo Šulaičio ir kitų, spausdino Mykolas Morikūno spaustuovė."

Toliau versdami puslapius užtikame klubo pirminkų — E. Vengiansko, E. Šučio, V. Numgaudo, A. Visockio, J. Juškos ir 10 m. klube išbuvusių sportininkų — R. Kožėno, A. Martinkaus, J. Perkūno biografijas su jų pasakojimais apie šį klubą. Leidinys yra gausiai iliustruotas.

Slap gana gražiai išleistas ir savo medžiaga įdomus bei vertingas. Žinoma, vaizdą kiek gadina skelbimai, tačiau jie "atpirkto" nemaža padarytų išlaidų ir todėl reikia leidejams atleisti.

Metų pabaigai yra įprasta prisiminti praėjusius metus. Mes tai padarėme jau ankščiau. Kituose laikraščiuose sportinių apžvalgų iš 1961 m. nedaug būta.

Jakis krito Darbininko (1961 m. gruodžio 29 d.) apžvalga "1961 metai lietuvių gyvenime". Čia sportiniai įvykiai nesulaukė nė menkučio aprašymo, tačiau vis dėlto buvo idėta viena nuotrauka su užrašu "Pabaltiečių lengvos atletikos sportininkai Chicagoje". Atrodo, kad skaitytojai turėtų tikėti, jog ši nuotrauka ir yra iš 1961 m. sportinių įvykių. Gaila, bet tokia redakcijos intencija klaidina skaitytojus, nes ta nuotrauka yra iš 1960 m. varžybų.

Kaip žinome, 1961 m. pabaltiečių lengv. atletikos varžybos įvyko Clevelande, o ne Chicagoje. Apie tai kiek daugiau sportu besidomįs žmogus, be abejo, turėtų žinoti, juo labiau tie, kurie nori kitus informuoti. Tačiau kiti, atrodo, yra taip pasitikę savo neklaidingumu, jog apie bet kokį pasitikrinimą ne galvoti nebenori.

Liūdna yra atsiveikinti su Sportu (dvimėnesiniu Š. Amerikos lietuvių sporto laikraščiu). Jis praėjusių metų pabaigoje išleisto Nr. 4 — 5 (13 — 14) užbaigė savo egzistenciją. Laikraščio redaktorius K. Čerkeliūnas tame numeryje rašo: "Šiuo Sporto numeriu dabartinis redaktorius ir redakcinė komisija baigia savo darbą. Per 28 mėnesius (14 numerių, iš kurių 2 dvigubi), savo nemeluotomis iliuzijomis stengėmės

peraugti tikrovę, nors, pagal dramaturgą Pirandello, tikrovė yra ne kas kita, kaip tik iliuzijos".

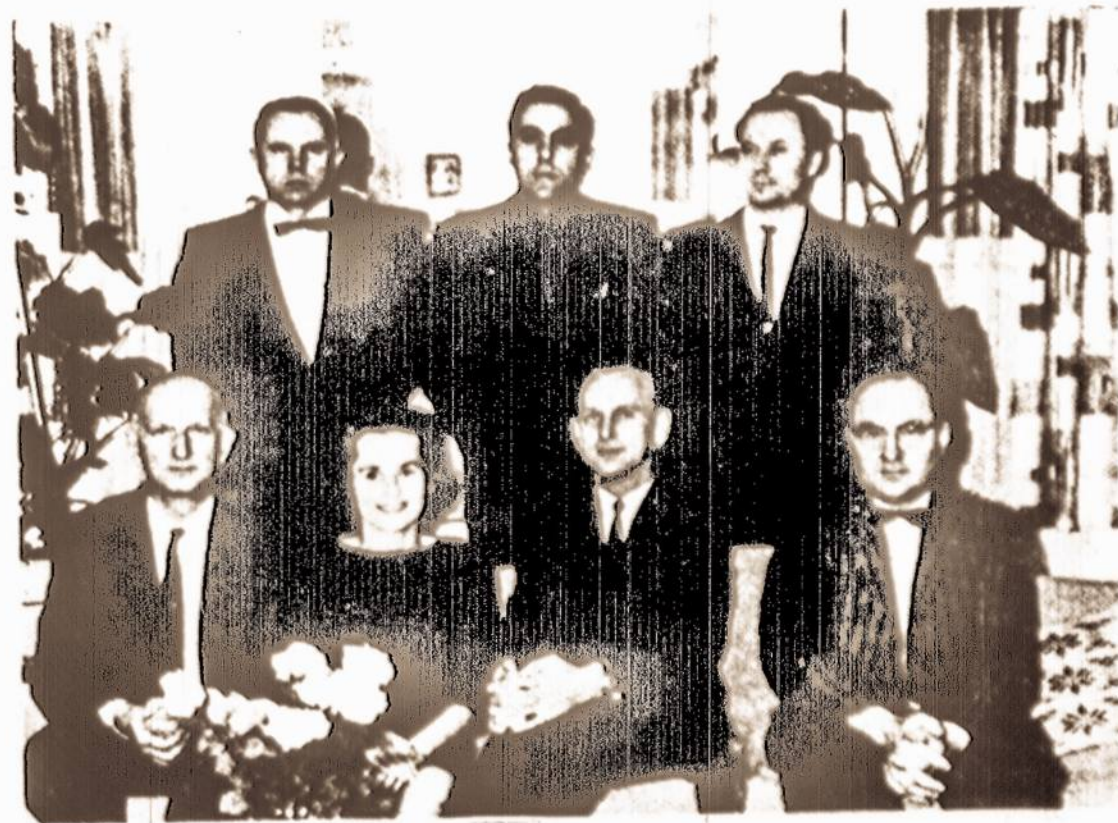
Liūdna yra todėl, jog šis laikraštis (geriau tikty — žurnalas) buvo vienas geriausiai atrodančių leidinių šiame krašte. Nors jo medžiaga gal ir netiko visiems, kuriems ji buvo taikoma (Š. Amerikos Liet. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos nariams), tačiau pats laikraštis darė gerą įspūdį negausiam sporto mėgėjų bei darbuotojų būreliui.

Kaip buvusiame Sporto pirmatakiu — Sporto Žinių laikraščio redaktoriui, norisi palinkėti, kad su K. Čerkeliūno pasitraikimu nesibaigtų sporto laikraščio egzistencija. Clevelando FASK'as, kurio valdymo laikotarpyje gimė sporto laikraštis, tikėkimės, ras būdą tęsti šį darbą ir toliau. Toks būtų nuoširdus linkėjimas.

TRUMPAI IŠ SPORTO PASAULIO

* Vokiečių krepšinio klasė pokario metais kyla. Estijos krepšinio vyrų rinktinė neseniai viešėjo R. Vokietijoje, kur Halės mieste gavo pylos nuo vokiečių rinktinės net 100:60. Gal būt, estai per daug pasitikėjo savo jėgomis?

* Kovo pradžioje JAV — Colorado Springs mieste prasi-

FASKo valdyba posėdžiauja Clevelande. Iš kairės sėdi - dr. A. Nasvytis - vicepirmininkas, E. Vodopaliėnė - Šikšniūtė - protokolo sekretorė, J. Nasvytis - pirmininkas, K. Karalis - išdininikas. Stovi (iš kairės) V. Jokūbaitis - vicepirmin., J. Kijauskas, izdo sekr., A. Bielskus - sekretorius, V. Bacevičiaus nuotr.

dės pasaulio ledo ritulio pirmenybės. New Yorke įvyksiamose posėdyje jau buvo ištraukti pirmenybių grupių sustatymo burtai. Komandos yra suskirstytos į 3 grupes — A, B, ir C. Stipriausioje — A grupėje žais: JAV, Kanada, Sov. Sąjunga, Čekoslovakija, Švedija, R. Vokietija, Suomija. Aštuntoji komanda bus išaiškinta po papildomų rungtynių prieš pirmenybių pradžią tarp Norvegijos ir V. Vokietijos. JAV rinktinė, kuri nori šiose pirmenybėse nelikti paskutiniųjų tarpe, savo treneruotes pradės vasario viduryje Vinnipege, Kanadoje. Rusų rinktinė prieš pirmenybių pradžią Amerikoje turės 5 kontrolinius susitikimus.

* Kanados Port Arturo miesto ledo ritulio komanda vieši Europoje. Kanadiečiai įveikė Čekoslovakijos jaunimo rinktinę (6:2), Š. Čekoslovakijos srities rinktinę (3:2), R. Vokietijos rinktinę (4:1 ir 4:3).

* Sov. Sąjungos sportininkas V. Brumelis daugelio nuomone, buvo labiausiai 1961 m.

pasizymėjęs asmuo sporte pasaulyje. Jis gavo daugiausia balsų Europos spaudos agentūros ISK ir Amerikos — UPI apklausinėjimuose. UPI apklausinėjime, kuriame dalyvavo 46 Europos sporto leidinių redaktoriai, rusas gavo 372 taškus, o antruoju (atsilikęs 155 taškais) ėjo brazilų plaukikas. Kaip žinome, Brumelis išgarsėjo šuolyje į augstį, nugalėdamas pasizymėjusį Amerikos negrą Thomą bei kitus.

Pabaigai yra malonu paminėti Chicago lietuvių sportininko laimėjimą prieš JAV meisterį. Tai Rimas Vaičiūnis (jis taip žinomas ir amerikiečių tarpe); varžybos — 1 mylios ėjimas; nugalėtas — Ron Zinn iš West Pointo.

Šia pergale mūsų šalis pasiekė gruodžio 22 d. Chicago Universiteto surengtų didelių lengv. atletikos žaidynių metu. Čia su savo pasėkme (6:27.9) mūsų šalis pagerino šių tradicinių varžybų bei Chicago Universiteto halės rekordą. Augščiau minėta pasėkmė yra geriausia paskutinių metų laikotarpyje Amerikoje.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ
Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą
Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.
Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS
Julius Daugmaudis, Sav.
Stiklinis baras, vieno gražiausių užėigų
273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349
PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

•••••
VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS
•••••

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
MATTHEW MAZEIKA
Savininkas
80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE
26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

Birutė Sreanavičiūtė Cortese Vienybės skaitytoja, prie savo paveikslų. Jiniai neseniai sėkmingai užbaigė "Famous Artist Schools Inc. trejų metų kursą ir žada dar toliau studijuoti. Su savo paveikslais jau yra dalyvavusi eilėje parodų.

Inž. Gerimantas Penikas tarptautos reikalais sausio viduryje išvyksta į Pacifiko salas. Lankysis ir Australijoje.

SAVIRSKUOPA, pati didžiausia kuopa Amerikoje, savo valdybas pirm. išrinko adv. Stp. Briedi, sekr. J. Parojų, vicepirm. J. Maci, finansų sekr. Valentina Vrožinskiene.

Pranas Norvydas Liet. Tautininkų klubiečių tarpe Brooklyne vėl atgaivino Vasario 16 gimnazijos būrelį.

Amerikos Lietuvių Tautininkų klubas savo metiniame susirinkime sausio 13 d. perrinko valdybą. Ir toliau pirmininkaus D. Klina, sekr. J. Parojus, vicepirmininkas, Pr. Narvydas, išd. J. Jankus, o reikalų vedėju bus J. Nokoia.

Stasys Jakštas šiuo metu atsidėjęs dirba prie savo eilėraščių rankraščių parengimo spaudai. Jo eilėraščių per pastaruosius keleta metų yra buvę spausdinti visoje eilėje periodinių leidinių.

Poetė Danutė Paškevičiūtė - Klimienė, Vienybės bendradarbė Baltimorėje, Md., praeitą savaitę su sūnum buvo atvykusi į New Yorką ir keletą dienų viešėjo pas savo tėvus, gyvenančius Brooklyne. Ta proga Danutė Klimienė pasimatė su artimesniais draugais ir lankėsi Vienybės redakcijoje.

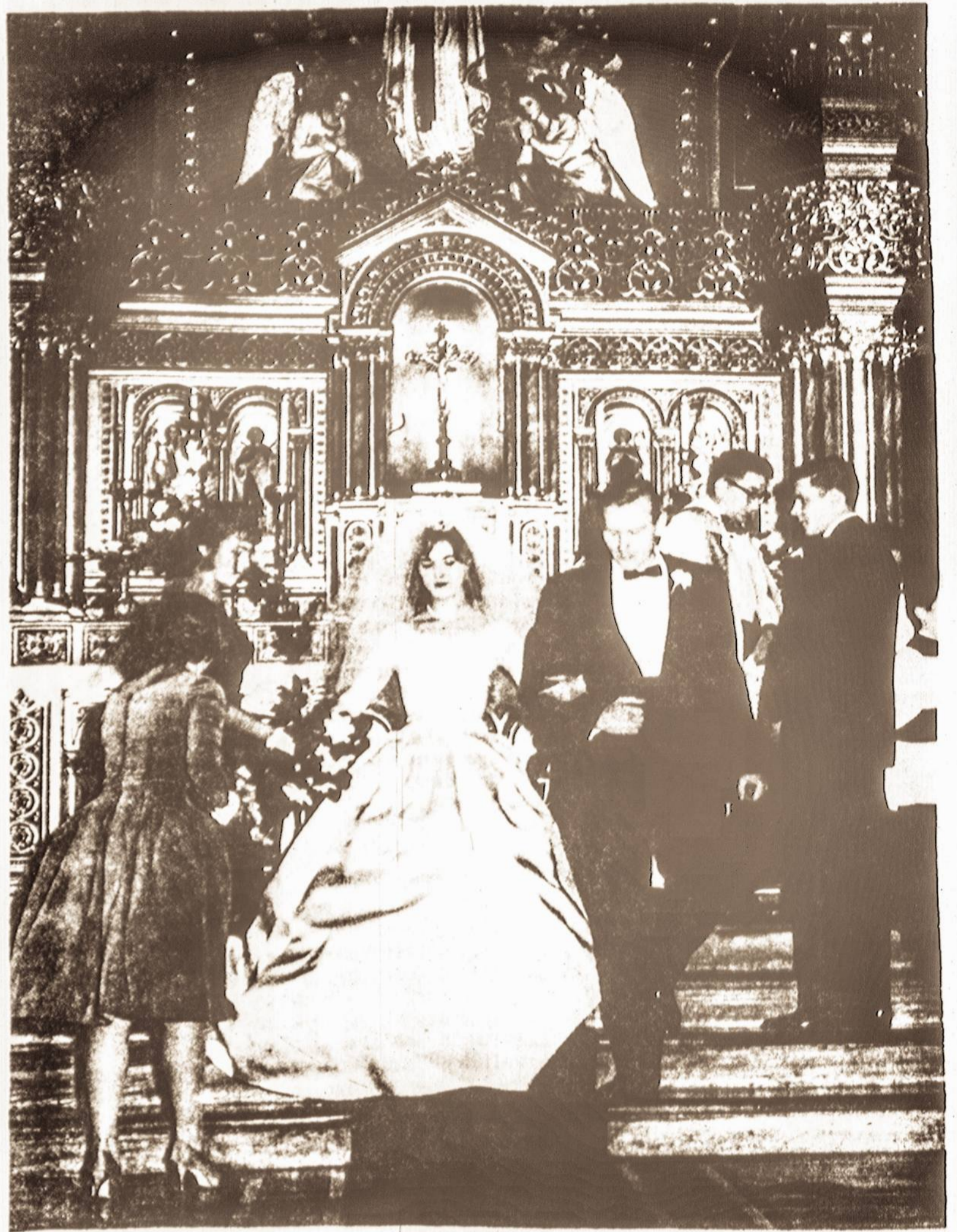
KAUKIŲ VAKARAS

Maironio šeštadieninė mokykla Brooklyne rengia kaukių vakarą ir užgavėnių vakarą vasario mėn. 24 d. 4 val. 30 min. popiet. Apreiškimo parapijos salėje.

Programoje bus kartojama "Snieguolė ir nykštukai" — vaizdelis, kuris buvo suvaizdintas Kalėdų eglutės vakare.

Laukiama kuo daugiau vaikų ir jaunimo su kostiumais, kurie bus premijuojami. Stalus (po 12 žm.) jau galima užsisakyti tel. AP 7-4571. Neužsisakiusiems vietos nebus rezervuojamos. Smulkiau bus vėliau pranešta.

Maža vilties lietuviams dalyvauti 1964 metų pasaulinėje parodoje su atskiru paviljonu, kai kurių ekspertų manymu. Susipažinus su kainomis, aiškėja, kad menkiausias paviljonas išlaikyti dvejus metus atseitų arti 250,000 dol. Lietuviai gi tiek pinigų neturi, nebent susiorganizuotų juos sukelti.

Saulius Sirusas ir Gražina Klevaitė, kurie susituokė praeitą šeštadienį, sausio 13 d. Apreiškimo Parapijos bažnyčioje, Brooklyne. Šliubą jiems suteikė kun. Pakalniškis, kuris matomas dešinėje. **APACIOJE:** Jaunavedžiai su savo šeimomis: (iš k. į d.) Jūra Klevaitė, Danutė Sirusaitė, jaunojo tėvai, žinomi veikėjai Jurgis ir Elena Sirusai, Saulius Sirusas su žmona Gražina, buv. Klevaite, jaunosios tėvai Sofija ir Vincas Klevai ir jaunesnysis Sirusų sūnus Vitalis. Jaunavedžiai medaus mėnesiui išvyko į Floridą ir Bermudą.

VYT. MAŽELIO NUOTRAUKOS

